

HARMINCHÁROM ABLAK

Szaíd Núrszi

SZAÍD NÚRSZÍ
HARMINCHÁROM ABLAK

A könyv eredeti címe törökül:
33 pencere (Macarca)

Fordította:
Yusuf Fuad

REJHAN KIADÓ

REJHAN
PUBLICATION

minaretiskola@gmail.com

ISBN 978-83-63796-12-9
Copyright © by REJHAN - 2013

HARMINCHÁROM ABLAK

SZAÍD NÚRSZÍ

REJHAN
PUBLICATION

Budapest 2013

Harmincharmadik Szó

(Harminchárom ablakból áll)

(Bizonyos tekintetben a Harmincharmadik Levél,
más tekintetben a Harmincharmadik Szó)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُورِهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

Bismilláhirrahmánirrahím

„A könyörületes és irgalmas Allah nevével.
Megmutatjuk nekik jeleinket a világban és saját
magukban is, hogy nyilvánvalóvá váljon számukra,
hogy ez az Igazság. Vajon nem elegendő tanúnak
a te Urad?” (41:53)

Kérdés: Egy rövid és tömör értekezésben szeretnénk bemutatni, hogy milyen módon jelzi az ember és a világ – a kicsi és a nagy világ – a Létet, Allah egységét, az Ő tulajdonságait és tetteit, melyet a fenti Korán-ája (jel) két mondatban összefoglal. A nihilisták ugyanis már túl nagy teret nyertek.

Effélét beszélnek: „Meddig kell még azt mondanunk, hogy وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ” („Minden felett hatalommal rendelkezik Ő”), s tétlenül várakoznunk?”

Válasz: Az eddigi Harminchárom Szó minden egyike, s összessége csupán egy cseppje e Korán ája tengerének, az Igazság ezen óceánjának, áldása teljességének. Hiszen ha utánanézték, megtaláljátok benne kérdésekre a választ. A tengerből felszálló csepp módján szeretnénk e helyen a következőkre rámutatni:

Példa: Egycsodálatos úr szeretne egy nagy palotát építeni. Lehelyezteti hát az alapkövet, elkészítteti az alapot rendezettség és bölcsesség szerint, s mindent úgy alakíttat ki, hogy eredményeiben megfeleljen a jövőbeli kívánalmaknak. Ezt követően belefog az egyes helyiségek kialakításába, s mindent egységekre oszt fel. Végül pedig díszekkel látja el mindezt, s gondoskodik a megfelelő megvilágításról is. Ezt követően minden egyes szinten a legújabb elképzeléseket valósítja meg, s gondja van a kornak megfelelő berendezésre és művészi kialakításra is. Végezetül pedig minden egyes helyiségbe távközlési kábeleket építtet

be, melyek mind hozzá érkeznek be, s egy olyan ablakot nyitatt bennük, melyből helyzetét jól lehet látni.

Allahé a legmagasabb rendű hasonlat; a fenséges Alkotó, a bölcs Uralkodó, az igazságos Ítéző, az egyedüli Teremtő, Akihez ezeregy néven szólunk, a világ fáját, s a nagyobb világot, a kozmikus palotát ugyanilyen módon akarta, hogy legyen. E palotának az alapjait, bölcsességének és örök tudásának irányelvei szerint rendezte el hat nap alatt. Ezt követően a palotát, annak magassága és mélysége alapján szintekre osztotta, a fát különféle ágakra és gallyakra tagolta, s a világot az isteni meghatározás és elrendelés (*qaza ve qader*) mentén alakította ki. Majd minden teremtményét törzsekre és csoportokra osztotta, s könyörületének és jóságának elvét követve tagolta. Ezt követően minden egyes dolgot, s az összes világot az Ő saját, Hozzá méltó módján feldíszítette, mint ahogyan az eget a csillagokkal, a földet virágokkal ékesítette. Majd minden helyen az Ő neveinek fényét felvillantotta, hiszen az Ő törvényei és rendelkezései mindenre kiterjednek, és mindent magába foglalnak. Végül pedig minden egyes, e törvények súlya alatt panaszkodó és sóhajtozó élőlénynek az Ő könyörületes és irgalmas nevével, a nekik

legjobban megfelelő módon segítséget küldött. Az Ő mindenre kiterjedő és mindent magába foglaló törvényei között a jóságnak és a segítségnek sajátos formái, s az Ő neveinek külön-külön megjelenési módjai léteznek tehát, hogy minden mindenkor és minden szükséghelyzetben segítséget kérhessen és várhasson Tőle.

Továbbá, minden egyes szálláshelyről, minden egyes szintről minden világ, minden törzs, minden csoport, sőt minden egyes létező, s minden egyes dolog számára ablakot nyitott, melyek mögött Önmagát megmutatja az által, hogy az Ő létezését és egységét felismerhetővé teszi. Minden egyes szívbe elhelyezett egy olyan eszközt, mellyel kapcsolatba lehet lépni Vele. A következőkben nem teszünk kísérletet arra, hogy az összes ilyen ablakot felsoroljuk, mivel az a rendelkezésünkre álló határok és képességeink átlépését jelentené. A mindent magába foglaló isteni tudás és felismerés hatásköre ez, s e helyen ezért csak röviden fogunk szólni a Korán ájáinak sugaraira (*lemeat*) rámutató Harmincharmadik Szó és Harmincharmadik Levél harminchárom ablakára. E harminchárom ablak száma megfelel az imát követő harminchárom magasztalásnak (*teszbihát*). Ennek bővebb kifejtését a többi Szónak engedjük át.

ELSŐ ABLAK

Saját szemeinkkel láthatjuk, hogy mindennek, ami van, s különösen mindannak, ami létezik különféle igényei, kívánságai, s ennek megfelelően eltérő kíváncsalmi is vannak. E kíváncságok és szükségek váratlan, az ő kezeik számára nem hozzáférhető, számukra addig nem ismert forrásból, a megfelelő pillanatban, a legalkalmasabb helyzetben rendelkezésükre bocsájtatnak, s segítségükre vannak. Az ő erejük nem elegendő ahhoz, hogy akár a legkisebb kíváncságukat a számtalan közül saját maguk teljesítsék. Mindazt, amire szükségük van, saját kezeikkel nem érik el. Figyeld meg csak önmagadat, hogy mennyi mindenre van szükséged, melyeket külső és belső erőforrásaiddal, érzékszerveiddel, saját magadtól nem szerezheted meg, s nem tarthatsz meg. S az összes többi élőlénnel is ugyanez a helyzet, vedd csak össze magadat velük! Miként minden egyikük a Szükségszerűen Létező és Mindenütt Jelenlévő Jeléről tesz tanúságot, miként a Nap sugarai összességükben a Napot jelzik, a fent említett körülmények és viszonyok szintén a láthatatlan lepel és a kegyes, könyörületes, gondoskodó, irányító és vezető isteni nevek mögött elrejtőző

Szükségszerűen Létező és Mindenütt Jelenlévő Jelére vezetik el az értelmet.

Te tudatlan istentagadó és megfélelkezett vétkező ember! Mivel magyarázod e tevékenységet, melyet ily nagy mértékű bölcsesség, körültekintés és könyörület jellemez? Talán a süket és vak természetnek tulajdonítod azt? Vagy a féktelen erőknek? Vagy talán a kiszámíthatatlan véletlennek? Miként akarhatod az önmagukban nyomorúságos és élettelen okokkal megmagyarázni?

MÁSODIK ABLAK

Minden dolog formája mindennek előtt formátlan, s a nekik jelenlétet ajándékozó, s a rájuk jellemző ismérvekkel azokat ellátó végtelen fejlődési- és kibontakozási lehetőséggel szemben kiszolgáltatottan és csodálkozva állnak. De egy pillanat alatt, hirtelen egyedül rájuk jellemző, személyes arculatot kapnak, mely végtelen bölcsesség és igen nagy mértékű elrendezés szerint megy véghez. Példa erre minden egyes ember arca. E kis felületen olyan megkülönböztető jegyeket találunk, melyek az adott arcot az emberi faj összes fia és lánya közül kiemelik. A legteljesebb bölcsesség szerint, külső és belső érzékeléssel ellátva, az emberi arc Allah ragyogó pecsétjét viseli, s mutatja az Ő létezésének egységét. Ahogyan

minden egyes arc annak végtelenül bölcs Alkotója mellett tesz tanúságot, s az Ő egységére mutat rá, minden egyes arc összessége egy ilyen tükröt képez, s az értelem szeme számára olyan pecsétet jelenít meg, mely minden dolog Alkotójának sajátja.

Te istentagadó, hogyan gondolhatod azt, hogy az egység utánozhatatlan pecsétjét, ez Egyedülvaló ezen ragyogó összpecsétjét bárhol máshol el lehetne készíteni?

HARMADIK ABLAK

A föld felszíne állat- és növényfajainak négyszázezer különféle fajtából¹ álló ármádiája, mely nyilvánvaló módon, a legteljesebb rend és rendezettség szerint, ugyanakkor a legkülönbélebb módon ellátásra, megformálásra, felszerelésre, felruházásra, szolgálatba állításra, majd szolgálata alól felmentésre kerül, s közben semmi sem merül feledésbe, semmi sem cserélődik össze; e hatalmas sereg, annak vezetősége és szervezete magán viseli a fent leírt pecsétet. Az egyedüli-mindenütt Jelenlévőnek a Napnál is világosabb pecsétje

¹ E fajták között vannak olyanok is, melyek egyetlen év alatt az emberi faj egyedszámánál is több példányt hoznak elő, többet, mint amennyi ember Ádám próféta idejétől a mai napig együttvéve létezett.

nem hagy teret a legkisebb kételynek sem. Azon kívül, Aki mérhetetlen hatalom, végtelen tudás és határtalan bölcsesség felett rendelkezik, Rajta kívül ki tehetné meg azt, hogy egy ily, minden mértéken felüli vezetést vegyen magához? Mert aki nem képes arra, hogy ezen összes biotóp felett, azok zavarba ejtő sokféleségével és gazdagságával irányító hatalommal rendelkezzen, az bizonyos, hogy az egész rendszert be fogja dönteni, ha abba belenyúl.

فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

„Vajon észre veszel-e benne bármiféle repedést?” (67:3) misztériuma értelmében a káosz egyetlen jelét sem látjuk. Ez pedig azt jelenti, hogy azt semmi és senki létre nem hozhatja.

NEGYEDIK ABLAK

Az imák meghallgatása az, ami minden elvetett magból azok eredendő természetének nyelvén, minden állatból, azok eredendő igényeinek nyelvén, s minden szükségét szenvedőnek saját szükségének nyelvén elmondásra kerül.

Ahogy e végtelenül sok imának minden egyes nyilvánvaló elfogadása és meghallgatása Allah szükségszerűségét és egységét tanúsítja, a maguk teljességében mind világosan és egyértelműen egy könyörület

és bőkezű Teremtőre mutatnak, Aki meghallgatja imánkat és tekintetünket Őrá irányítja.

ÖTÖDIK ABLAK

Láthatjuk, ahogyan a dolgok, különösen a lélekkel és élettal megáldottak közöttük, egy pillanat alatt, s váratlanul lépnek a létbe. E pillanat alatt, s váratlanul, az egyszerű anyagból kilépő dolgoknak alapvetően egyszerűnek, formátlannak és művészi igényű kidolgozástól mentesnek kellene lenniük. Márpedig azt látjuk, hogy olyan alkotások keletkeznek, melyek nagy alkotókészséget, gondosságot, művészi kidolgozást és díszítést és sok időt igényelnek oly módon, hogy sok anyagot használnak fel közben. Miként tehát a pillanat alatt, s váratlanul létbe lépett minden egyes csodálatos alkotás egy végtelenül bölcs Alkotó létezésének szükségszerűsége mellett tesz tanúságot, az Ő egységére és uralmára utal, úgy azok mind, a maguk összességében egy különösen ragyogó módon mutatják meg a Szükségszerűen Létezőt, a hatalmasat és végtelenül bölcsset.

Nos, tehát, te elvakult istentagadó! Milyen magyarázatot tudsz mindezzel szemben felhozni? Talán egy kiszámíthatatlan, nyomorúságos, tudatlan természetet, egy

olyant, mint a te természeted? Vagy pedig egy olyan mérhetetlen hibába akarsz esni, hogy az áldott Teremtőre a 'természet' nevet aggatod, s a természetre támaszkodva az Ő hatalmának csodáit egy ilyen kifogással bélyegzed meg, s ez által egy csapásra ezernyi ostobaságot követsz el?

HATODIK ABLAK

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ
بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ
مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ
كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ
بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

„Az egek és a föld megteremtésében; az éjszaka és a nappal váltakozásában; a hajókban, amelyek sietve haladnak a tengeren, szállítva azt, ami hasznára van az embereknek; abban, hogy Allah vizet bocsájt le az égből, és újjáéleszti vele a földet, miután az már meghalt, és amelyet mindenfajta állattal népesít be; a szelek forgandóságában; a felhőkben, amelyek az ég és a föld között szolgálni kényszerülnek – mindebben jelek vannak egy olyan nép számára, amely használja az eszt.” (2:164)

Ahogyan ezen ája Allah egységét és szükségszerűségét bemutatja, úgy egy különösen nagy ablak is, melyben az Ő hatalmas nevének megjelenése is megmutatkozik.

Egy igen tömör összefoglalása a fenti ájának:

Mindazon világ, melyet a világmindenség magas és alacsony fokozatain megtalálunk, különféle nyelveken mutatnak meg egy és ugyanazon értelmet, célt, nevezetesen az isteni uralmat (*Rububiyet*) valamint egy és ugyanazon végtelenül bölcs Alkotót (*Hakím*). Egy részről tehát a következőt állapíthatjuk meg: Az egekben – melyet a csillagászat eredményei is igazolnak – ezen oly tökéletesen elrendezett mozgások ugyanilyen nagy célszerűséggel mutatják meg a hatalmas Allah egységét és létezését az Ő uralmában, másrészt pedig: Ezen nagyszerű rend minden változás és átalakulás mellett – például az évszakok váltakozása – egészen nyilvánvalóan – a földrajzi eredmények által is alátámasztva – ugyanilyen nagy célszerűséggel mutatják meg a hatalmas Allah egységét és létezését az Ő uralmában és hatalmának teljességében.

Ezen felül, miként az összes földi és vízi élőlény, melyek tökéletes kegyelemmel kapják

meg táplálékukat, s tökéletes bölcsesség szerint a legkülönbébb formákkal vannak ellátva és a tökéletes uralomnak megfelelően különféle érzékelésekkel vannak felszerelve, minden egyikük szintén a dicsőséges mindenható Allah létezése mellett tesz tanúságot, az Ő jelenlétére mutat rá, s egyszersmind azok összességében igen magas szinten és mértékben mutatják az Ő istenségének nagyságát és uralmának teljességét és tökéletességét. A szépen elrendezett kertek pompás növényei és legszebb virágai, a szépen kialakított gyümölcsök, a csodálatot keltő csodaszép minták szintén mind a végtelenül bölcs Alkotó léte mellett tesznek tanúságot, mutatnak rá az Ő jelenlétére, s összességükben egyszersmind az Ő könyörületességének szépségére, s fenséges uralmának teljességére és tökéletességére hívják fel a figyelmet.

De az égi felhőkből hulló esőcseppek feladata is ugyanezen célra irányul, szükségszerű hasznat és gyümölcsöt hoznak, s számuknak megfelelően, szintén e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűségét és mindenütt jelenlévőségét mutatják, s ugyanezt teszik a föld hegyei, ásványai, ércei is bizonyítván e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűségét és mindenütt

jelenlévőségét, az Ő uralmának teljességét és tökéletességét.

Miként a sivatagokban és hegyeken túl, kis dombok is, feldíszítva a legkülönbébb fajtájú virágokkal, minden egyikük e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűségét és mindenütt jelenlévőségét, az Ő uralmának teljességét és tökéletességét bizonyítja, ugyanúgy tesz tanúságot a fák összes levele a legkülönbébb, csodálatos formákban, kibontakozásuk különféle fokozatain, a fűszálak mozgásuk elragadtatott táncában az összes levél és fűszál számának megfelelően e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűsége és mindenütt jelenlévősége, az Ő uralmának teljessége és tökéletessége mellett.

Miként mindaz, ami növekszik idővel kibontakozik, csodálatraméltó mozgásokkal, a legkülönbébb szervekkel ellátva, mozgásaik szabályszerűségivel, a sokféle gyümölcsfajtára való irányultságukban, miként minden egyes növény a maguk összességében is e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűségét és mindenütt jelenlévőségét, az Ő uralmának teljességét és tökéletességét, hatalmának végtelen kiterjedését, alkotásainak szépségét bizonyítja, úgy minden állat is tanúságot tesz e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűsége és mindenütt

jelenlétvése, az Ő uralmának teljessége és tökéletessége mellett amikor a szellem és a lélek otthonra lett a testükben, amikor tökéletes rendezettségben a legkülönbébb szervekkel szereltetnek fel, amikor a tökéletes bölcsesség szerint a legkülönbébb szolgálatokra küldetnek el.

Amikor ezen felül minden szív a láthatatlanból jövő sugallatok (*ilhamat-i ghaibiyye*) által és az emberi megérzésben a tudás és a valóság megtapasztalása által miként az állatok ösztönében minden létezéshez szükséges megszerzése által megérezhető az egyetlen és végtelenül kegyes Úr léte és az Ő uralmára utal mindez, minden belső és külső érzés és érzékelés – melyek minden egyike a különféle belső világok kulcsa is egyben és a szem világosságához hasonlítható, mely a lét kertjében virágokat szed – tanúságot tesz e végtelenül bölcs Alkotó szükségszerűsége és mindenütt jelenlétvése, az Ő uralmának teljessége és tökéletessége, e mindenről tudó és végtelenül könyörületos Teremtő, e bőkezű gondoskodó és tökéletes uralkodó mellett.

A fent bemutatott kettőször hat különféle ablakból, tizenkettő különféle látásmóddal egyetlen, hatalmas nagy ablak adódik ily módon tehát: A valóság fényének tizenkettő

színében mutatja meg nekünk a végtelenül bölcs Alkotó mindenütt jelenlétét, az Ő uralmának teljességét és tökéletességét.

Nos, hát te szerencsétlen istentagadó! Mivel tudnál egy ekkora ablakot, melyek akkora mint az egész földkerekség, sőt, mint egy év alatt bejárt pályája, mivel tudnád ennek fényét elsötétíteni, nyílását befedni? Mivel oltanád ki e fényforrást, mely oly erős, mint a Nap sugarai? A megfélelmezetttség melyik leple alá tudsz elrejtőzni?

HETEDIK ABLAK

A föld felszínén elterjedt művészi alkotások, azok kiteljesedett rendjében, tökéletes kiegyenlítettségében, pompás díszében, megalkotásuk könnyedségében, váltakozó hasonlóságában, mely által eredetükből egy és ugyanazon teremtfő kezét jelenítik meg, széles és nagy keretek között mutatják meg egy végtelenül bölcs Alkotó létét, hatalmának beteljesedését és jelenlétét.

Az élettelen természet alapelemei azok számtalan, egészen különböző, csodálatosan felépített összetételeikben, számuknak megfelelően szintén tanúságot tesznek egy végtelenül bölcs létének szükségszerűsége mellett, s mutatják meg egyúttal a maguk

összességében felettébb pompás formában az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét.

A megújulás, melyet a sejtek felépítéseként és leépüléseként említenek, egy végtelenül messzemenő keveredésből következik, s ugyanolyan végtelenül messzemenő átrostálódással megy véghez. Például: Noha a magvak és azok gyökerei a földben tarkán egymással össze vannak keveredve, tévedhetetlenül szökkenek szárba saját módjuk szerint, s hozzák létre saját leveleiket és hajtásaikat a legkisebb keveredés vagy összetévesztés nélkül. Az építőköveket aztán levelekké, virágokká és termésekké rakják össze bármiféle tévedést mellőzve. A tápanyagok teljesen összekeveredve jutnak el az élőlények szervezetébe, ahol azonban a legteljesebb bölcsesség és legtökéletesebb kiegyenlítettség szerint, egymástól tisztán elválasztva építik fel az egyes sejteket, s bizonyítják mindezzel szintén egy végtelenül bölcs létének szükségszerűségét, s az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét.

Az atomok világa, melyet egy végtelen nagy kiterjedésű szántófölddel lehet összehasonlítani, melyet minden percben felszántanak, bevetnek és learatnak; e nyomorúságos, gyenge, élettelen és tudatlan

atomok azok számtalan, oly rendezett és kifejezetten tudatos feladataikkal, oly bölcsességgel eltelve, oly teljesítőképességgel ellátva szintén megmutatja egy végtelenül bölcs létének szükségszerűségét, az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét.

E négy úttal ekként nyílik meg előttünk Allah ismeretének egészen nagy ablaka, s mutatja meg értelmünknek nagy keretek között a végtelenül bölcs Alkotót.

Nos, hát te szerencsétlen, megfeledkezett (*ghafil*) ember! Ha jelen helyzetben sem látod meg, s nem ismered fel Őt, akkor fogd az értelmedet, tépd ki magadból és hajítsd azt el! Válgjál tudattalan állattá, s mentsd meg magad akkor úgy!...

NYOLCADIK ABLAK

Minden Próféta tanúsága – béke legyen velük! – kik az emberi nem megvilágosodott szellemei, azok világos és egyértelmű csodájára támaszkodva, valamint az összes isteni kegyeltté, akik a megvilágosodott szívek pólusai, bizalmas viszonyban lévén azok szellemi látásukkal és csodáikkal, továbbá minden isteni tudásban részesült tanúsága, kik megvilágosodott értelmüknek urai, tapasztalataikra támaszkodva egy végtelenül bölcs létének szükségszerűsége

mellett tesznek tanúságot, s mutatják meg egyúttal a maguk összességében is az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét egy nagy megvilágított ablakként. S jelzik mindenkor az Ő isteni uralmának trónját.

Nos, hát te nyomorult istentagadó! Kire bízod magad, hogy nem rájuk hallgatsz? Vagy talán azt gondolod, hogy a világ sötétségbe borult, csak azért mert világos nappal te behunyod a szemedet?

KILENCEDIK ABLAK

A kozmikus istenszolglát és a világméretű imádat egészen nyilvánvalóan mutatnak rá Arra, Akit az Ő tökéletességében imádni kell. Ezen emberek tanúsága által, akik a szellem és a benső világában ki-be járnak, szellemekkel és angyalokkal érintkeznek, megállapítható, hogy ezen angyalok és szellemek odaadással végzik imádatukat és szolgálatukat Allah felé. Tanúsítva van az is, hogy mindaz, ami él, a legnagyobb engedelmességgel szolgálja Őt, s imádatlalt foglalalkozik feladatával. Továbbá az is tanúsítva van, hogy az egész élettelen természet, mint például a természeti erők, ugyanilyen engedelmességgel szolgálják Allahot és imádják Őt. Ekként mutatja meg szellem és angyal, az élő és élettelen természet szolgálata és imádata által egy

végtelenül bölcs Allah létének szükségszerűségét, s az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét. Minden megismerő (*árif*) valóságos megismerése, hálás emberek csoportjának hálája, amikor meghozza gyümölcsét, a kegyelemteljes megemlékezése mindazoknak, akik állandóan megemlékeznek (*dzikr*) Allahról, a kegyelmi magasztalása minden Allahot magasztalónak és dicsőítőnek, a bizonyítékokkal alátámasztott hit az egyedüli Allahban és az Ő tulajdonságainak bemutatása az Ő egységének megvallói (*muvaḥhid*) által, az Allahot szeretők valóságos szeretete, minden tanítvány (*muríd*) őszinte akarata (*szadiq iráde*) és vágya, mindazok komoly igyekezete, akik átadták magukat Allahnak, mindezen csoport hordozza magában a megegyezés és elfogadott hagyományozás (*tevatur*) erejét s mutatják meg egy végtelenül bölcs és imádott Allah létének szükségszerűségét, az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét. Mert Ő az, Aki a minden által Megemlített, Hálát fogadó, Dicsőített, Egyetlen, Szeretett, Vágyott, Értelmet adó. A kiteljesedett emberek (*inszanu-l-kámil*) nagyra becsült istenszolgálatára és imádata és áldása, fohásza, tapasztalása (*musáḥada*) és szellemi felfedezése (*kesfiyát*) szintén tanúságot tesz egy végtelenül bölcs létének szükségsze-

rúsége mellett, s mutatják meg egyúttal a maguk összességében felettébb pompás formában az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét, Kinek birodalma nem omlik össze soha.

Lásd meg hát, amint e háromszoros tekintetben is ragyogóan megvilágított nagy ablak az Ő Egysége előtt megnyílik.

TÍZEDIK ABLAK

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي
الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ وَآتَيْكُم مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن
تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

„Allah az, Aki megteremtette az eget és a földet, és Aki vizet küldött le az égből, s gyümölcsöket sarjasztott azzal – táplálékul nektek. És hajókat rendelt a szolgálatotokra, hogy – az Ő parancsára – sietve haladjanak a tengeren. És szolgálatotokra rendelte a folyókat. És szolgálatotokra rendelte az éjszakát és a nappalt. És megadta néktek mindazt, amit csak kértetek Tőle. Ha meg akarnátok számlálni az Ő kegyét, számát sem tudnátok annak.” (14: 32-34)

Mindaz, ami a létben van kölcsönösen támogatja egymást, egy fajta párbeszédben áll egymással. A teremtmények ezen viszonya megmutatja nekünk, hogy azokat miként tartja fenn az Egy és Egyedülvaló gondoskodása, Aki minden dolgot irányít és vezet, intéz, elrendez, Aki minden felett rendelkezik és mindent megparancsol, az Úr, Akinek minden a szolgálatában áll. Hiszen kezdve a Naptól, mely Urának parancsára fényt és meleget ad, a Hold, melyet a kalendárium összeállításában használunk fel, egészen a levegőig, a fényig, vízig és táplálékig, minden az Ő parancsára igyekszik az élőlények megsegítésére.

S a növények az állatok megsegítésére sietnek, az állatok az emberekére, s az ember egyes szervei is egymást segítik meg. Végezetül pedig a létfontosságú anyagok sietnek a test sejtjeinek megsegítésére.

A kölcsönös megsegítés alapelve szerint még az élettelen, merev anyag is besorolódik a bőkezűség, szeretet, könyörület törvénye alá, egymást segítik, egymás segélykiáltására válaszolnak, egymásnak támaszt nyújtanak, s ez által nyilvánvalóan bizonyítják, hogy minden teremtmény az Egy és Egyedüli szolgálja, hivatalnoka, s egyszersmind művészi alkotása, az Egyedülvaló és

Összehasonlíthatatlané, a Mindenhatóé, a végtelenül Bölcsé és végtelenül Irgalmasé, Aki szükségszerűen létezik.

Nos, hát te szerencsétlen, elveszett álbölcselkedő! Mit mondhatnál e hatalmas ablak előtt? Még mindig azt gondolod, hogy a véletlen műve volna mindez?

TIZENEGYEDIK ABLAK

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

„Allahról való megemlékezésben nyugszik csak meg a szív.” (13:28)

Minden szellem és szív megszabadítása a szenvedéstől és zavartól, melyek a tévedésből jönnek létre, a lelki fájdalmaktól, melyek a zavarodottságból adódnak, egyedül az egy és egyedüli Teremtő felismerése által lehetséges. Akkor lelnek nyugalomra, védettségre, ha az egész teremtet világot egyetlen Alkotónak tulajdonítják, s gyakran megemlékeznek Róla. Ugyanis ha a számtalan teremtményt nem egyetlen Úrra vezetik vissza, (mellyel kapcsolatban a Huszonkettedik Szóban szilárd bizonyítékokat mutattunk be), akkor minden egyes dolog mögött számtalan okot és tényezőt kellene keresnünk. Abban az esetben pedig minden egyes teremtmény létezésbe léptetése

olyan nehéz volna, mint ha azt az egész teremtet világgal kellene megtenni. Aki azonban Allahra vezeti mindet vissza, az a számtalan dolgot egyetlen Létezőnek tulajdonítja.

Ha azonban nem ezt teszi, akkor minden egyes dolog mögött számtalan okok kell keresnie. Egyetlen gyümölcs létrejötte az egész világ létrejöttének nehézségi fokát éri akkor el, sőt még annál is nehezebbé válna. Hiszen ha például egyetlen katonát száz parancsnok alá rendelünk, száz nehézsége támad. Ellenben ha száz katonát állítunk egyetlen katonai vezető parancsa alá, az olyan egyszerű lesz, mint egyetlen katona irányítása. Egyetlen dolog létrejöttéhez vezető egészen különböző okok egyesítése során ugyanígy keletkezik százféle nehézség. Ha nagyon sok dolog létrehozását azonban egyetlen Személyre vezetjük vissza, az már százszorta könnyebb lesz. Tehát az, ami számtalan, az emberi lényben eredendően meglévő, Igazság iránti vágyából és felé való igyekezetéből létrejött szenvedéstől megszabadít, az egyedül a Teremtő egysége és Allah felismerése lehet. Mivel a hitetlenségben és a bálványimádásban számtalan nehézség és szenvedés van, annak útja nem tartalmazza az Igazságot, s teljesen bizonyossággal egy abszurd út. Mivel

azonban Allah egységében végtelen egyszerűség és könnyűség van – miként az minden dolog megteremtésének könnyűségében, sokféleségükben és művészi megalkotottságukban is megmutatkozik – ez utóbbi út minden bizonyossággal szükségszerű és igaz.

Nos, hát te szerencsétlen ember, aki tévúton bolyongasz! Lásd meg végre, hogy mily sötét és szenvedéssel teli úton jársz! Tovább akarsz vesződni, kínlódni ezen az úton? Vedd észre, hogy ezzel szemben mily könnyű és fáradságtól mentes a hit útja... indulj el hát rajta, s legyél szabad!

TIZENKETTEDIK ABLAK

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى
وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

„Dicsőítsd az magasságos Urad nevét, Aki teremtett és megformált, Aki meghatározta a mértéket és az utat!” (86: 1-3)

Ezen ája titkának megfelelően minden dolognak rend, rendezettség és forma lett adva olyan bölcsességben, mintha minden dolog, különösen az élő természetben lévő alkotások egy elrendelt, átgondolt formából jöttek volna létre. S ebben a formában és rendezettségben, céljaknak és rendeltetésüknek megfelelően behatárolódások

vannak, melyek különféle formába rendeződtek. Ezen felül minden olyan változásnál, melyek a külső öltözetet és a dolgok mértékét érintik létük fokozatos alakulása során, ahogyan az szintén az Ő bölcsessége és szándéka szerinti, egy szellemi kép, egy benső mérce van jelen, ami nyilvánvalóan megmutatja, hogy e számtalan alkotás, melyek kinézete és formája az egyetlen, fenséges mindenható Allah elrendelése szerinti, s tesz tanúsítja egy végtelenül bölcs létének szükségszerűségét, az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletességét. Figyeld csak meg saját testedet, annak szerveit, s mindazon gyümölcsöző hasznat, amit azon helyekből nyersz, s e szervek meghatározott görbületeit, formáit! Nézd meg a hatalom tökéletességét, melyet a tökéletes isteni bölcsesség használ fel!

TIZENHARMADIK ABLAK

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

„S nincs semmi a dolgok között, ami ne az Ő dicsőségét zengené.” (17:44)

Ezen ája misztériumának megfelelően minden egyes nyelv a rá jellemző módon emlékeztet a Teremtőre és szólít fel egyidejűleg az Ő magasztalására. Ezen emlékeztetés, dicsőítés és magasztalás, melyet az egész

teremtett világ kimondatlanul is kifejez, az egyedüli Úr létére, az áldott Lényre mutat. A teremtett világ ezen eredendő természetét nem lehet tagadni. E bizonyítást semmiféle kétely nem gyengítheti. Lásd meg, ahogyan minden létforma a maga természetes tanúságával, s saját nyelvén, kimondatlanul is rámutat a Teremtőre, s ahogyan koncentrikus körökben egyetlen központ felé irányulnak! S azok egymással összhangban lévő megformálásában e formák minden egyike egészként is egy nyelv, mely Teremtőjéről ad tanúságot, miként ezt a Huszonnegyedik Szóban szilárd bizonyítékokkal alátámasztottuk. Minden egyes nyelv a legteljesebb világossággal mondja el magasztalását, dicshimnuszát, s az egyetlen, áldott Úr bizonyosságát. Mindez nyilvánvalóan jelzi, oly nyilvánvalóan, mint a Nap fénye a Napot, az egyetlen Urat, Aki szükségszerűen létezik, s az Ő isteni tökéletességét.

TIZENNEGYEDIK ABLAK

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ * وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ * مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَّتِهَا * إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ

„Mondd: kinek a kezében nyugszik minden dolog birtoklása?”(23:88) „S nincs semmi olyan

*dolog, melyből ne lenne nálunk bőségesen.”(15:21)
„Nincs semmi olyan állat, melyet ne az üstökénél
fogva tartana.”(11:56) „Bizony az én Uram
mindenre odafigyel.”(11:57)*

Ezen ája titkának megfelelően minden egyes dolognak, minden helyzetben, s minden esetben szüksége van az egyetlen és egyedülvaló Teremtőre. Amikor szemügyre vesszük a lét dolgait, azt látjuk, hogy egy már tovább nem fokozható gyengeségben egy tovább már nem fokozható erő is megjelenik. S egy tovább már nem fokozható tehetetlenségben egy tovább már nem fokozható hatalmat ismerhetünk fel.

Például: Amikor a növények tavasszal magvaikban, létük csomójából, s a téli álomból felébredve csodát mutatnak be, egy korlátlan gazdagság egy korlátlan szegénységben, szárazságban válik láthatóvá bennük (hasonlóan a fák téli szegénységéhez, s tavaszi, pompázatos gazdagságukhoz), valamint egy kiteljesedett élet nyomai egy teljes megmerevedésben (hasonlóan az élettelen anyag, élő anyaggá való átalakulásához), továbbá egy átfogó tudat megjelenése egy teljes tudatlanságban (miként minden dolog, kezdve az atomoktól egészen a bolygókig mozgásaikban a világ rendje szerint, az isteni elrendelés szerint

egy magasabb tudatnak megfelelően cselekednek). A gyengeségben lévő ezen erősséggel, tehetetlenségben lévő hatalommal, szegénységben lévő gazdagsággal, tudatlanságban és élettelenségben lévő tudattal és élettel, egészen nyilvánvalóan és szükségszerűen nyílik meg minden oldalról ablak egy végtelenül bölcs létének szükségszerűsége, az Ő hatalmának és jelenlétének tökéletessége felé, Aki korlátlanul Mindenható, korlátlanul Gazdag, korlátlan Tudású, örökkön Létező. A lét a maga összességében ekképpen mutat meg nagy méreteken is egy világító utat.

Nos, hát te, aki megfeledkezetségedben a természetfilozófia mocsarába süllyedtél! Ha nem akarsz abból szabadulni, s Allah mindenre kiterjedő hatalmát nem vagy hajlandó elismerni, akkor azt kell feltételezned, hogy minden egyes dolog, még egy atom is korlátlan hatalommal, erővel és végtelen tudással bír egymagában, s minden dolog látásának, ismeretének és irányításának képességével rendelkezik.

TIZENÖTÖDIK ABLAK

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ

„Aki minden dolgot a legmegfelelőbb formájában teremtett meg.” (32:6)

Lásd meg, ahogyan Allah ezen ája titkának megfelelően minden dolgot a nekik adott képességek és sajátosságok szerint, kiteljesedett rendben és rendezettségben formált meg és kapcsolt össze egymással, s a legegyszerűbb módon, a legmegfelelőbb formában, s könnyedén bocsájtotta rendelkezésre. Nézd meg például a madarak öltözkését, szárnyaik játékát, miként tudják azt bármikor könnyedén használni! Allah használható létet adott nekik, a legkisebb feleslegesség nélkül, s egy olyan formába öntötte őket, hogy az a szükségszerűen létező egyetlen Alkotó léte mellett tesz tanúságot a maga nyelvén, annyiféleképpen, ahány létforma csak van mutat rá az egyetlen mindentudó, mindenható Allahra.

TIZENHATODIK ABLAK

A földkerekségen a teremtettségben, irányításban és vezetésben tapasztalható, mindenütt fellelhető rend és rendezettség – mely minden évszakban megújul – egészen nyilvánvalóan mutat rá egy mindenre kiterjedő isteni szándékra, bölcsességre (*hikmet*). Mivel egy tulajdonság, annak viselője nélkül nem lehet, e mindenre kiterjedő isteni szándék, bölcsesség egészen nyilvánvalóan és szükségszerűen mutat rá a végtelen bölcs Allahra. Továbbá, a

csodálatos szépség, mely, mintegy fátyol mögött az isteni szándék megbúvik, nyilvánvalóan egy tökéletes gondoskodásra és jóságra mutat. S tökéletes gondoskodás és jóság szükségszerűen egy bőkezű, végtelenül jóságos Teremtőt jelez. Egy mindent és mindenkit magába foglaló, baráti és ajándékkal teli üdvözlés, mely, mintegy fátyol mögött Allah jósága rejtőzik, egészen nyilvánvalóan jelzi az Ő mindent átfogó könyörületességét. S mindent átfogó könyörületesség szükségszerűen mutat rá a végtelenül könyörületesre és irgalmasra. Minden egyes létező ellátása és fenntartása, a nekik megfelelő tökéletes módon, ahogyan ezen ellátásra igényük van, mely mögött, mintegy lepel által elrejtve az isteni könyörületesség rejtőzik, egészen nyilvánvalóan mutat rá egy olyan isteni gondoskodásra, mely egyszersmind nevel, s mely Allah szeretetteljes hatalma. A nevelés és az isteni eltervezés pedig a bőkezű-gondoskodó Allahra mutat rá.

A földkerekség összes teremtenye, az tökéletes isteni bölcsesség szerint nevelve és felkészítve, a legteljesebb jóságban a legszebbel és legjobbal ellátva, teljes könyörületességgel megajándékozva és örömmel fogadva, legteljesebb szeretettel ellátva, egyenként és összességükben is az

egyedüli, végtelenül bölcs, bőkezű, könyörületes, gondoskodó Teremtő és Alkotó szükségszerű léte mellett tesznek tanúságot, s jelzik az Ő jelenlétét. Figyeld csak meg a mindenre kiterjedő isteni tervszerűséget, szándékot, bölcsességet, mely minden teremtményben láthatóvá válik, a tökéletes jóságot, mely az isteni szándékot is magába foglalja és az összes teremtettt művészi alkotást átöleli, az átfogó könyörületet, mely jóságot és bölcsességet is magába foglal és a földkerekség összes teremtményét felöleli, az egész ellátást és gondoskodást, mely könyörületet, bölcsességet és jóságot tartalmaz, amint azok az összes élőlényre kiterjeszti szárnyát, s végtelenül bőkezű. Miként a fehér fény ismeretes, hogy hét fényből tevődik össze, s e fény, mely a földkerekséget bevilágítja, kétségtelenül a Napra mutat rá, ugyanígy jelzi a bölcsesség szerinti jóság, a jóság szerinti könyörületesség, s a könyörületesség szerinti gondoskodás és táplálás egy nagymértékű és maga fokú módon az egyetlen, bőkezű, könyörületes és szükségszerűen létező Gondoskodó jelenlétét és uralmának teljességét és tökéletességét.

Nos, hát te istentagadó, aki elvakultságodban megfélekedtél Allahról! Miként tudnád megmagyarázni azt, amit mi oly

páratlan, csodálatos, példa nélküli bölcsességnek, bőkezűségnek, könyörületességnek és isteni terv szerinti gondoskodásnak látunk a szemünk előtt? Talán a véletlennel, mely oly vak, mint te magad, melyből hiányzik a kiszámíthatóság, megbízhatóság és körületekintés? Vagy a sors hatalmával, mely oly vak, mint a szíved? Vagy a természeti erőkkel, mely oly süket és üres, mint a te fejed? Vagy az ok-okozati összefüggésekkel, melyek oly szellemtelenek, élettelenek és szerencsétlenek, mint te magad? Vagy talán a mindenek felett álló oly fenséges, végtelenül hatalmas, végtelenül bölcs, mindent halló, látó és tudó Urat „természetnek” akarod nevezni, holott ez utóbbi oly végtelenül gyenge, tudatlan, vak, szerencsétlen és a körülmények rabja, s ezzel ily hatalmas hibát akarsz elkövetni? S milyen erővel tudnál ezen felül egy ilyen igazságot eltörölni, mely oly fényesen ragyog, mint a Nap? Az isteniről való megfélelkedettség melyik leple alá akarsz elrejtőzni?

TIZENHETEDIK ABLAK

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ

„Bizony az egekben és a földön jelek (áját) vannak a hívők számára.” (45:3)

Ha nyáron szemügyre vesszük a Föld felszínét, azt látjuk, hogy a dolgok megteremtésében, határtalan sokaságában és korlátlan termelékenységében – mely akár pontatlanságokhoz és káoszhoz is vezethetne – oly nagy ésszerűség, következetesség és rend mutatkozik meg. Ennek megfelelően figyeld meg például a föld felszínét beborító, díszítő növényi ruházatot is.

Továbbá azt is látjuk, amint a dolgok megteremtésénél a hatalmas gyorsaság ellenére – melyből egyenetlenségnek és zavarnak kellene származnia – tökéletes összhang uralkodik. Ennek fényében szemlélld a föld felszínét díszítő gyümölcsöket is.

Továbbá azt is látjuk, hogy a hatalmas sokaság ellenére – melynek az értékek csökkenéséhez, sőt a szépség teljes elvesztéséhez is kellene vezetnie – mégis tökéletes szépségű alkotások vannak. Ennek megfelelően nézd csak meg a föld felszínét bearanyozó virágokat is.

Továbbá azt is látjuk, ahogyan az elképesztő könnyedséggel történő teremtés – melynek azzal a következménnyel kellene bírnia, hogy egyszerű, primitív dolgokat hoz létre – mégis igen magas értékű, nagy gondosságot és igényt felmutató művészi alkotásokat eredményez. Ennek fényében

néz csak meg a magvakat, melyek minden növény, virág életének tervezetét, eszköztárát, dossziéját tartalmazza.

Továbbá egy tökéletes összehangoltságot is látunk, holott a végtelen távolságból különbözőségeknek és eltéréseknek kellene származniuk. Nézd csak meg ennek megfelelően a föld négy égtáján bevetett magvakat.

Továbbá azt is látjuk, hogy a teljes keveredés ellenére, melyből annak kellene következnie, hogy minden a saját színével festi be a másikat, mégis egy tökéletes kiválogatás, elkülönítés zajlik, s válik láthatóvá. Vedd szemügyre ennek megfelelően, ahogyan a föld felszíne alá, tarka kavalkádban bukó, s anyagi összetételükben egymásra oly nagy mértékben hasonlító magvak aratáskor egymástól tökéletesen elválasztódnak, ahogyan a különféle tápanyagok, melyeket a fák felvesznek, levelekhez, virágokhoz, gyümölcsökhöz elosztva eljutnak, ahogyan a különféle ételek, melyek a gyomorba bejutnak, a különféle szerveknek és sejteknek megfelelően egészen pontosan különválasztódnak: ismerd fel mindebben az isteni mindenhatóság és isteni szándék, bölcsesség tökéletességét!

Továbbá azt is látjuk, hogy - noha hatalmas bőségben és végtelenül alacsony árban van - minden meg van. Ebből pedig azt a következtetést is le lehetne vonni, hogy azok értéktelenek és jelentéktelenek lehetnének, holott az egész földkerekségen alkotói szempontból végtelenül értékes és rendkívül értékes minőségben vannak jelen. Ennek megfelelően figyeld meg például a számtalan csodálatraméltó alkotás között különösen a bogyótermésű gyümölcsök gazdag és változatos, a föld felszínét díszítő kavalkádját! Lásd meg a környörület teljességét, ahogyan a tökéletes alkotásokban megnyilvánul!

Az egész földkerekségen tehát határtalanul alacsony ára mellett rendkívüli értéke által, keveredése és alacsony ára mellett, a végtelenül magas kiválasztottság és megkülönböztetés ellenére, tökéletes megfeleltetésben és hasonlóságban, a végtelenül magas kiválasztottság és megkülönböztetés mellett végtelen távolság ellenére, igen gondos megformálásban egy kiteljesedett könnyedség és egyszerűség mellett teljes megfelelés és hasonlóság ellenére, magas fokú összhangjában és kiegyenlítetttségében, minden eszköz és lehetőség összpontosított és takarékos felhasználása alatt legmagasabb sebességnél és gyorsaságnál igen gondos

megformálás ellenére, az összes szép művészet által minden sokaság és bőség mellett az eszközökkel való minden takarékoság ellenére, tökéletes rendje által egy végtelen bőkezűség mellett minden művészi szépség ellenére... miként a nappal a fény számára és a fény a Nap számára tesz tanúságot, úgy tesz mindez a mindenható, fenséges, végtelenül könyörületes és szépséges Allah tökéletes hatalma, hatalmának tökéletessége, mindenütt jelenlévősége és egysége, valamint létezésének szükségszerűsége mellett. Megmutatja a لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى „lahu l-aszmá’u l-huszná’” („S Övé a legszebb nevek” – 20:8) titkát.

Nos, hát te szerencsétlen tudatlan, megfélemedezett, csökönyös hitetlen! Mi mással magyarázod e hatalmas igazságot? Mivel akarod e végtelenül csodálatos, mindenek felett nagyszerű adottságokat értelmezni? S mire támasztod értelmezésedet ily csodálatos alkotásokkal szemben? Miféle megfélemedzettség az, ami lepelként befedi e nagy és tágas tizenhetedik ablakot? Hol marad a „véletlened”? Hol a „természet társad”, melynek mindezt a számlájára írni akarod, s melyre oly büszke vagy, noha az semmiféle önálló mérlegelési

és döntési szabadsággal nem rendelkeznek? Hol vannak a tévedésed pillérei? Hol vagytok te és e társaid? Vajon nem százszorosán is lehetetlen, hogy e dolgokban bármiféle keresnivalója lenne a véletlennek? S nem elképzelhetetlen ezerszeresen is, hogy mindezen csodálatos dologból akár csak egy ezreléket is a természetnek tulajdonítsunk?

Vagy talán e szerencsétlen, vak természetnek minden egyes dologban egy láthatatlan gépezete van? Oly sok gépe és nyomdája, hogy mindezen formát, kinézetet, alakot előállítsa?...

TIZENNYOLCADIK ABLAK

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

„Vajon nem vették szemügyre az eget és föld birodalmát?” (7:185)

Olvasd el újra a Huszonkettedik Szóban bemutatott példázatot, melyben elmagyaráztuk: Egy tökéletesen megformált alkotás, mint például egy palota, egészen nyilvánvalóan mutat rá egy tökéletesen elvégzett munkára. Ez azt jelenti, hogy egy példánkban egy épületben válik láthatóvá az építés művészete. Egy tökéletesen elvégzett munka pedig szükségszerűen jelzi egy rendkívüli tehetséges építész meglétét, egy

igen tehetséges tervezőét, egy mesterségét tökéletesen bíró szakemberét. S e kifejezések „rendkívüli tehetséges építész, egy igen tehetséges tervező, egy mesterségét tökéletesen bíró szakember” egészen nyilvánvalóan utal egy tökéletes képességre, nevezetesen egy művészet bírására. S e tökéletes képesség, a művészet tökéletes uralása szintén egy minőség, egy tulajdonság meglétére utal. A tökéletes tulajdonságok pedig bizonyítéku szolgálnak egy magasztos szellem létére, s egy tekintélyes személy létezésére vonatkozóan.

Ugyanilyen módon mutatnak meg nekünk a folyamatosan megújuló alkotások, melyek a földet, sőt az egész világmindenséget betöltik, nyilvánvalóan egy olyan munkát, mely igen magas szintű kiteljesedést mutat fel. S e munka, mely egy magas fokon kiteljesedett formában és bölcsesség szerint lett megformálva, egészen világosan jelzi e kiteljesedett tulajdonságok hordozóját, s kiválóságának címeit. Mert miként ismeretes, egészen bizonyos, hogy szépen megformált munkák és bölcsességgel teli művek nem létezhetnek alkotójuk nélkül. S efféle igen kiváló címek ezen alkotómester igen magas fokozatú tulajdonságaira utalnak. Az arab nyelvtan szabályai szerint ugyanis az alany a cselekvést kifejező igéből vezetődik le. A

tulajdonságok szintén forrásai a neveknek és jellemzéseknek. S e magas fokon kitüntetett tulajdonságok minden kétséget kizáróan a lényeg lényegére mutatnak rá, kiteljesedésének legszélsőbb fokozatán. S ezen igen mély benső alapvonás, ezen lényegi lényeg, e lényegi kiteljesedés – ami szinte elmondhatatlan – valóságos bizonyossággal mutat rá magára e lényegre még az Ő tökéletességének végtelenségében is.

Mivel tehát a világ összes alkotása és annak összes teremtménye – minden egyikük ráadásul – egy önmagában tökéletes alkotás, s minden egyikük egy mondat állítmányaként, alanyaként, jelzőjeként, melyet megtestesít, a tulajdonság minden lét lényege számára, s e lényegi lét maga a lét számára tanúságot tesz, számuk szerint ugyanígy tanúságot tesznek az Alkotó szükségszerű létezése mellett, mutatnak rá az Ő egységére, miként a maguk összességében is az isteni egység felismerésének egy latorját alkotják, oly erőset, mint az összes teremtmény láncolata. Az egymás mellé sorolt tanúságát alkotják az igazságnak, mely semmiféle módon nem hagy teret többé a kételkedésnek.

Nos hát, te megfeledkezett tagadó! Miként akarod e tanúságok láncolatát szétörni,

mely oly erős, mind a mindenség láncolata! Mivel akarod eltakarni e tizennyolcadik ablakot, mely az igazság oly sok sugara felé nyílik, ahány alkotás csak létezik? Miféle lepellet akarod betakarni, hogy megfedkezhessél Allahról?

TIZENKILENCEDIK ABLAK

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

„Őt magasztalja a hét ég és a föld, s mindaz, amit magukba foglalnak, bizony nincs semmi, ami ne az Ő dicsőségét zengené.” (17:44)

Ezen Korán-ája misztériumának megfelelően a fenséges Alkotó oly sok értelemmel és isteni szándékkal, bölcsességgel látta el, hogy a Nap, a Hold és a csillagok által díszített eget a saját nyelvükön fejezik ki az Ő nagyságát és fenségességét, ahogyan a mennydörgés, villámlás és az esőcseppek is ezt teszik. Bölcsességének teljességében és könyörületességének fenségességében ekként részesíti a teremtet világot tanításában. S ahogyan a világmindenségnek műveinek művészi kiteljesedését az által mutatja meg, hogy amint földkerekséget annak élőlényeivel, állataival és növényeivel, mint értelemmel bíró beszéddel szólaltatja meg, ugyanúgy

beszéltet minden egyes fát, falevelet, virágot és termést, s hirdeti ki ez által szintén művészeti alkotásának tökéletességét és környöretének fenségességét. A számtalan szó és magasztalás között hallgassuk meg legalább egyetlen virágszál, egyetlen fűcsomó beszédét, hogy megtudjuk, miként tesznek tanúságot.

Minden egyes növény valóban Alkotójára mutat, minden egyes virág oly sok nyelvvel hirdeti, hogy minden ember csodálattal adózva áll meg előtte, nézi meg figyelmesen, s érzi magában a késztetést, hogy kimondja: *„Dicsőség Allahnak! Mily szép is ennek a teremtménynek a tanúságtétele!”*

Minden egyes növény, egy mosollyal, némán magasztalja Őt, amikor megnyílik a virága, amikor szárba szökken, szépen, világosan és egyértelműen. A törvény által, mellyel minden egyes virág szép szájából, minden egyes fűszál pompás nyelvén, mutatja meg azon isteni bölcsességet, szándékot, mely kétségtelenül oly mértékű, amilyen módon a felismerésre utal. Ami pedig e mértéket illeti, azon művészi díszek között található, melyek egy művészi képességre mutatnak. E csodálatos díszek pedig azon díszítések között vannak, melyek a bőkezűség és a szívélyes vendéglátás kifejezései. E díszítések azon

illatokban találhatóak, melyek a könyörületesség és jóság kifinomult módjáról adnak hírt. S e szellemi jellemzők, melyek minden egyike egy másik, azt követően meg van, egy olyan nyelvnek a tanúsága, hogy bemutatja a fenséges Alkotót az Ő nevei és tulajdonságai által, neveinek megjelenéseiben ismerteti, s közben azt is kifejezi, hogy miként szeretné, hogy szeressék és felismerjék Őt.

Ha tehát egyetlen virágtól ily tanúságtelt hallasz, s ha az Úr kertjeiben az összes virágot meghallanád, a földkerekség összes virágát, s azt is érzékelné tudnád, hogy mekkora erővel hirdeti a fenséges Alkotó szükségszerű létét és jelenlétét, akkor miként lehetséges, hogy még mindig kételyek és csökönyösség közepette vergődsz, s nem emlékezel meg Allahról? Ily magatartás mellett miként lehet téged egyáltalán tudattal rendelkező embernek nevezni?

Jöjj hát, s nézz meg figyelmesen egy fát! Nézd, ahogyan tavasszal a levelei szinte egy intésre kibontakoznak, virágai összhangban megnyílnak, gyümölcsei az isteni szándék és könyörületesség szerint megérnek, s az ágak karjaiban, gyermekként a szellővel játszanak, ismerd fel benne az elrejtett száját és beszédet! Figyeld meg, ahogyan levelei a bőkezű Allah kezétől kizöldülnek, s hogyan

beszéli őket nyelvekként, miként mosolyog Allah jóságának virágdíszében, s beszél hozzánk általa, miként fejezi ki gyümölcseinek nevetése könnyörületességének megjelenéseként az Ő igazságosságának mértéke szerint a törvény isteni bölcsességét!

Ezen oly nagy gondossággal elkészített díszek és alkotások, melyek kiegyenlítettességükben Allahtól való létjogosultságukra utalnak, e sok, különféle ízletes kóstoló, melyek mesteri kialakítottságukban és díszítéseikben Allah könnyörületességére és jóságára mutatnak, mindezen mag Allah hatalmának csodájaként sokféle illatukkal, ízükkel világosan és egyértelműen jelzik egy végtelenül bölcs, bőkezű, könnyörületes, jóságos, ajándékozó, kiteljesítő, beteljesítő Alkotó létének szükségyszerűségét, az Ő jelenlétét és uralmának teljességét. Ha hirtelen képes lennél arra, hogy meghalld mindazt, amit a fák a saját nyelvükön beszélnek, akkor észrevennéd és megértenéd, hogy micsoda csodaszép gyémántok vannak ezen ája kincsestárában:

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

„Allahot magasztalja mindaz, ami az egekben és a földön van.” (62:1)

Nos, hát te az isteniről megfélelkezett ember, aki hálátlanságodban azt képzeled,

hogy magadra vagy hagyva! Ha nem akarsz tudomásul venni a fenséges bőkezű Allah létét, Aki oly sok nyelven hirdeti Önmagát, s Aki azt akarja, hogy felismerd és szeresd Őt, ha nem vagy hajlandó erre, aki el kell némítanod mindezen hangot. Mivel azonban ez lehetetlen, továbbra is hallgatni kell őket. Ha megfeledkezettsgedben betapasztod a füledet, még mindig megmentheted magadat, mivel a teremtenyek akkor sem hallgatnak el, az isteni mindenütt jelenlévőség hangjai nem némulnak el...

HUSZADIK ABLAK²

تَلَاءُ الضِّيَاءِ مِنْ تَنْوِيرِكَ تَشْهِيرِكَ * تَمْوُجُ الْإِعْصَارِ مِنْ
تَصْرِيفِكَ تَوْظِيفِكَ سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ سُلْطَانَكَ * تَفْجُرُ
الْأَنْهَارِ مِنْ تَدْخِيرِكَ تَسْخِيرِكَ تَزْيِينُ الْأَحْجَارِ مِنْ تَدْبِيرِكَ
تَصْوِيرِكَ * سُبْحَانَكَ مَا أَبْدَعَ حِكْمَتَكَ تَبَسُّمُ الْأَزْهَارِ مِنْ
تَزْيِينِكَ تَحْسِينِكَ * تَبْرِجُ الْأَثْمَارِ مِنْ إِنْعَامِكَ إِكْرَامِكَ
سُبْحَانَكَ مَا أَحْسَنَ صَنْعَتَكَ * تَسْجُعُ الْأَطْيَارِ مِنْ إِنْطَاقِكَ
إِرْفَاقِكَ تَهْزُجُ الْأَمْطَارِ مِنْ إِنْزَالِكَ إِفْضَالِكَ * سُبْحَانَكَ مَا
أَوْسَعَ رَحْمَتَكَ * تَحْرُكُ الْأَقْمَارِ مِنْ تَقْدِيرِكَ تَدْبِيرِكَ تَدْوِيرِكَ
تَنْوِيرِكَ * سُبْحَانَكَ مَا أَنْوَرَ بُرْهَانِكَ مَا أَبْهَرَ سُلْطَانَكَ

فَسُبْحَانَ الَّذِي يَدِيهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ * وَإِنْ
 مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ
 مَعْلُومٍ * وَأَرْسَلْنَا الرِّيَّاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً (مُبَارَكًا) فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

„Dicsőség Neked! Jeleid világosak és nyilvánvaló a Te uralmad. Dicsőség annak, Akinek kezében van minden dolog uralma.”
 (36:83) „Bizony nincs semmi olyan, amiből ne lenne készletünk. Ebből küldünk meghatározott mérték szerint. A súlyos felhőket mi hajtjuk, s küldünk le vizet az égből áldásként, s adunk belőle nektek inni. Nem ti vagytok azok, akik képesek lennének annak tárolására.” (15:21-22)

Miként minden kis dologban, mindenben, aminek célja és értelme van, de minden

E Huszadik ablak valósága a következő arab szavakkal érkezett meg a szívembe: Ragyogásodból jelenik meg a fény, s ad hírt Rólad. A Te utasításodra fújnak a szelek, s szolgálnak Téged. Dicsőség Neked és birodalmad nagyságának. A Te tárházaidból erednek a folyamatok a Te szolgálatodra. A Te megformálásoddal lesznek a kövekből drágakövek. Dicsőség Neked a Te bölcsességed szépségében! A virágok Általad mosolyognak szépen. A Te jóságoddal és bőkezűségeddel díszítenek a gyümölcsök. Dicsőség neked alkotásaid szépségeért! A madarak Általad csivitelnek oly élénken. Suhog az eső, amit a Te jóságodból küldtél le. Dicsőség Neked a Te mindent betöltő könnyörületedért! A bolygók úgy keringenek, ahogyan Te azt meghatározod és elrendeled. Úgy forognak és világítanak meg minket.

egyes példányban is felismerhető a tökéletes isteni bölcsesség és annak szépsége, úgy az alkotóelemek összessége is – noha azokat merőben véletlenszerűnek és teljes mértékben rendezetlennek lehetne tartani – de még az önmaguktól mozgónak tűnő hatalmas égitestek is egy olyan alakzatot, formát vesznek fel, melyet az isteni bölcsesség alakított ki.

A Nap is ekként mutatja meg nekünk az isteni szándékot, mellyel az szolgálatba lett állítva, s sugarai Urának engedélyével válik mindenütt láthatóvá a földkerekségen, megvilágítva az Ő művészi alkotásait. Ez pedig azt jelenti, hogy egy végtelenül bölcs Alkotó által lett mindez elrendezve. Megmutatja az Ő értékes alkotásait a világban, mely az Ő kiállítóterme.

Figyeld meg a szeleket, hogyan igyekeznek számos feladatuk teljesítésére, s tesznek egyúttal tanúságot, hogy a bölcsesség és bőkezűség szerint teszik megbízásukat. A fújásuk szolgálat tehát, egy megbízatás, mely által a bölcs Alkotó rendelkezik felettük. Suhogásuk pedig azt jelenti, hogy sietve igyekeznek feladatuk elvégzésére.

Figyeld meg a forrásokat, patakokat, folyókat... Nem véletlen, hogy hegyekből és

sziklák közül törnek elő. Tanúságuk által, a köszönetesség műveként, a mérték és szükség szerinti áramlásuk bizonyítja az isteni bölcsesség mértékét, mely újtukra indítja őket. Megmutatják, hogy az egyetlen végtelenül bölcs Úr őrzi és állítja szolgálatba őket.

Figyeld meg a köveket és a drágaköveket, az érceket és a föld sokféle ásványát! Az egyik szépsége, s a másik gyakorlati haszna, felhasználási lehetősége egyetlen, végtelenül bölcs Alkotó műve, Aki szépséget kölcsönöz nekik, megformálja és megőrzi őket. Megmutatkozik ebben számunkra a bölcsességgel összekapcsolt haszon és azon mód, ahogyan az élet szolgálatában, az emberi és állati igények számára fenn vannak tartva.

Nézd meg a virágokat és a gyümölcsöket! Mosolyuk, ízük, szépségük, összhangjuk és illatuk azért lett nekik kölcsönözve, hogy a bőkezű Alkotó és végtelenül köszönetes vendéglátó névjegykártyája, meghívója és étlapja legyenek. Minden fajtájukat meghatározott szín, illat, forma, íz jellemzi, hogy sokféle módon szolgáljanak egy elképzelést, egy megbízást.

Figyeld meg a madarakat! A végtelenül bölcs Alkotó elrendelésére csivitelnek és

énekelnek, Aki megtanította nekik a beszédet és az éneket, melyre egy szilárd bizonyíték ahogyan csodálatunkat kiváltó módon közlik pillanatnyi lelki rezdüléseiket, s magyarázzák el életüket és cselekedetüket.

Szemléld a felhőket! Az eső hangja nem értelem nélküli, a mennydörgés és villámlás nem üres robaj. Erre szilárd bizonyítékot lelünk abban, ahogyan ily figyelemreméltó jelenségek fent a magasban, az üres légtérben létrejönnek, ahogyan minden élőlény szükségét az élet vize az egész földkerekségen csillapítja. Mindez megmutatja, hogy e hatalmas robajoknak is meg van a maguk értelme és rendeltetése, s mély bölcsesség rejlik bennük. Bőkezű Urának parancsára minden szükségét szenvedőhöz így kiált: „Örömhírrrel jövünk hozzátok!...” Ezen értelemnek adnak hangot.

Nézd az egek! A számtalan égitest közül most csak a Holdat figyeld! Mozgása oly jelentéssel teli, s oly sok isteni tervszerűség rejlik benne, s kapcsolódik hozzá, s mindez a mindenható, végtelenül bölcs Allah parancsára történik. Másutt erről már oly részletesen beszéltünk, hogy e helyen elegendő ennyit mondanunk.

Nézd, ekként nyílik meg előttünk a Huszadik ablak tágasra a fent felsorolt

dolgokkal, a fénytől a Holdig. Mindez az egyetlen Allah létezésének szükségszerűségére, mindenhatóságára és uralmának nagyságára mutat rá, s hirdeti azt.

Nos, hát, te megfeledkezett! Ha az összes efféle hangot, a hatalmas mennydörgést el tudod némitani, ha a Napként ragyogó fénysugarat ki tudod oltani, akkor megfeledkezhetsz Allahról. Máskülönben térj észhez és mondd:

سُبْحَانَ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ

„Őt dicsőíti a hét ég és a föld, s mindaz, ami bennük van, s nincs semmi, ami ne Neki adna hálát.” (17:44)

HUSZONEGYEDIK ABLAK

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

„S a Nap a pályáján halad. Ekként határozta el a végtelenül hatalmas, a bölcs.” (36:38)

Napunk, a létezés e világítóteste, egy ablak, melyen keresztül az Alkotó létét és egységét a létben felismerhetjük, oly tisztán is világosan, mint magát a Napot. Amit mi

Naprendszernek nevezünk, földünkkel együtt tizenkettő bolygóból áll. Noha nagyságukat, tőlünk való távolságukat, haladási sebességüket tekintve elég nagy különbségek vannak közöttük, oly nagyfokú tökéletességet mutatnak rendezettségükben és isteni tervszerűségükben, kiegyensúlyozottságukban. Pályájukon oly módon haladnak, hogy egy másodpercnyi eltérést sem mutatnak. Egy isteni törvény által, melyet a vonzás törvényének nevezünk, kapcsolódnak a Naphoz, s imámjukként, vallási vezetőjökként követik őt. Kis és nagy keretek között is az Úr hatalmas isteni uralmára és egységére, mindenütt jelenlétességére mutatnak rá. Mily nagy mértékben válik láthatóvá Allah mindenhatósága és bölcsessége, mely az élettelen égi testeket, e hatalmas, tehetetlen tömegeket oly határtalan renddel és egyenletességgel a különféle formák ellenére is, eltérő távolságokban és más-más pályákon mozgat, s szolgálatukat végezteti. Ha e nagy és nehéz műbe a véletlennek akár egy kis szikrája is becsúszhatna, az egy akkora robbanást eredményezne, hogy az egész világmindenséget szétrobbantaná. Ha a világ csak egy pillanatra is megállna, annak következményeként a föld kisodródna pályájáról, s megnyitná az utat más világokkal

való összezsugorodás előtt. Képzeld csak el, mily rettenetes hatású lehet kettő hatalmas égitest összeütközése, melyek akár ezerszer is nagyobbak a mi bolygónknál.

A Naprendszer, s a Nap közösségéhez tartozó, e tizenkettő bolygó sajátosságait és különlegességeit, s fájuk gyümölcsét engedjük át a mindent átfogó isteni tudásnak, s fordítsuk figyelmünket egyedül a föld felé. Azt látjuk – miként a Harmadik levélben részletesen kifejtettük – hogy bolygónk az Úr parancsára egy fontos szolgálatot teljesítendő a Nap körüli hosszú útra kel, hogy Uruk hatalmas fenségességét, könyörületességének kiteljesedettségét és bölcsességét megmutassa. „Vezérhajóként” tele van páratlan isteni alkotásokkal, s mozgó szálláshelyként lett kialakítva a tudattal megajándékozott Allah szolgálai számára. De a Hold is, mely óráként arra szolgál, hogy az időt mutassa és annak múlását számon tarthassuk, pontos számításoknak megfelelően kapcsolatban áll vele, s a Holdnak is meg van a saját, állomásokon áthaladó utazása.

Áldott bolygónkon és körülötte lévő ezen áldott viszonyok oly hatalmas bizonyítékkal, mint a Föld tanúsítják a szükségszerűen létező mindenható Allah létét és egységét. S

mivel földünkkel ez a helyzet, értelemszerűen Naprendszerünk többi bolygójával sem lehet ez másként. Ezen felül a Nap vízimalom kerekéként forog tengelye körül a fenséges mindenható Allah parancsára. A vonzási erőnek nevezett láthatatlan kötelek egy megbonthatatlan rendbe kötik a többi bolygóval is. S az összes többi bolygóval együtt, a „Napok Napja” elnevezésű pont felé van útnak indítva mindeközben. Teljes bizonyossággal az örökkön-örökké uralkodó fenséges Úr hatalmával és parancsára megy végbe ez. Mintha egy katonai felvonulást, hadgyakorlatot mutattatna be Naprendszerünk hadseregével összes, bevetésre kész katonájával együtt.

Te tanult úr, akinek pontos és mély ismeretei vannak a csillagászatban! Mondd, miféle szerepe lehetne mindebben a véletlennek? Miféle ok-okozati összefüggés, egyéb tényező nyújthatná ki feléje a kezét? Milyen más erő fejthetné ki hatását még? Beszélj, ha van mondanivalód! Egy ilyen hatalmas Úr vajon meggyengülhetne uralmában, s részesíthetne-e benne bármilyen más hatalmat? Vajon átengedhetné-e idegen kezeknek különösen az élőlényeket, melyekben az egész teremtés sűrítménye benne van, s a teremtés célját, értelmét képezzik, s annak gyümölcsei? Megengedhetné-e,

hogy bárki más beavatkozzon ebbe az ügybe? S vajon az embert, melyben a teremtés célja a legjelentősebben kifejezésre kerül, mely az Ő földi helytartója, s olyan vendége, melyben az Uralkodó képe a legszebben és legegységesebben visszatükröződik, vajon őt magár hagyná? Engedné, hogy a természet és a véletlen játékszerévé váljon, s ez által megsemmisüljön az Ő uralmának egysége és fensége? S hogy tökéletes isteni tervének kiteljesedése ez által összeomoljon?

HUSZONKETTEDIK ABLAK

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا وَ الْجِبَالَ أَوْتَادًا
وَ خَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا
فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

„Vajon nem tettük a földet szálláshellyé? S a hegyeket tartócölöpökké? S titeket nem teremtettünk párosával?” (78:6-8) „Figyeld meg a könyörületes Allah műveit, ahogyan a földet annak halála után ismét életre kelti!” (30:50)

A földgömb egy fej, melynek százezernyi szája van. Minden egyes szájban százezer nyelv van. S minden egyik százezer bizonyítékkal tanúsítja sokféleképpen az egyetlen,

fenséges Úr létezésének szükségszerűségét, az egyét, a mindenhatóét, a mindentudóét, az Ő jelenlétét, tulajdonságaiban és szép neveiben lévő sérthetetlenségét.

Nézzük meg a Földet annak ősi állapotában, s hogy megteremtése után izzó-folyékony állapotából miként merevedett szilárd kőzetté, majd a kőzet miként porladt földdé. Ha megmaradt volna kezdeti izzó-folyékony állapotában, akkor lakhatatlan hely lenne. De ha az azt követő stádiumában is megragadt volna, nem lehetne megművelni. Jelen állapota egészen bizonyosan az Alkotó szándékának köszönhető, Aki végtelen bölcsességében ismeri a földlakók szükségleteit. Ekképpen alakultak ki tehát puhább földrétegek a szikla- és ércke-ménységű rétegek fölött. A földgolyó belsejében végbemenő, átalakulásokból létrejövő földrengések, a hegyek lélegzetvétele során sem esik zavarba a Föld feladatát teljesítve. Továbbá, a tengerről jövő áradásoktól is megóvják azok a földet.

Minden élő létéhez szükséges dolgok számára is raktárként kell, hogy működjön meg. Továbbá átszűrlik a levegőt is, megtisztítván azt a káros gázoktól, hogy abból folyamatosan, újra és újra lehessen belélegezni. Továbbá, vizet is kell, hogy

összegyűjtsenek és tároljanak. Az élőlények számára, minden szükséges ásványt tartalmazó kutat és forrást is kell, hogy jelentsenek.

Ilyetén megalkotottságukban tehát, nagy hatalommal, erővel és szilárdsággal ilyen módon tanúsítják az egyetlen, mindenható, végtelenül bölcs és könyörületes létezésének szükségességét és mindenütt való jelenlétét.

Nos, hát te földrajztudós! Mivel magyarázod mindezt, ha nem a fentiekkel? E fenséges hajót miféle véletlen tudná e páratlan alkotásokkal, csodálatos kiállításokkal berendezni, s egyetlen esztendő alatt huszonnégyezer esztendőnyi pályán mozgatni, anélkül, hogy a rajta lévő dolgokból bármi le ne sodródna?

Továbbá figyeld meg az egyedülálló alkotásokat a föld felszínén, mily bölcsességgel lettek szolgálatba állítva? Mily nagyszerűen gondoskodnak a könyörületes Allah vendégeiről az Ő parancsára, s sietnek e vendégek kiszolgálására!

Továbbá nézd meg a föld felszínét tarkán díszítő csodálatos csíkokat is! Ahogyan a Föld lakói számára a folyókat, patakokat, tengereket, hegyeket és dombokat, sokféle teremtményének, szolgálójának és tisztelőjének azokat miként tette alkalmassá a

letelepedésre, szállításra és közlekedésre! Százezernyi állat- és növényfajjal tölti fel és népesíti be tökéletes tervszerűség és rendezettség szerint. Életet ajándékoz nekik. Időről-időre elbocsájtja őket a halál által. A halál utáni Feltámadáshoz hasonlóan üríti és tölti fel a hegyeket és a tengereket a legnagyobb renddel és rendezettséggel. Százezernyi nyelvvel tanúsítják ekképpen a fenséges mindenható létének szükségszerűségét az Ő tökéletességében, s tesznek tanúságot az Ő mindenütt jelenlévősége mellett.

Összefoglalva: A világ, melyben csodálatos alkotások kiállítását találjuk, egy olyan hely, ahol minden csodálatosan megteremtett dolgokat talál, az Ő teremtményeinek karavánútja, szolgálóinak, hódolóinak ima- és szálláshelye, megmutatja Allah jelenlétének fényét, mely betölti a világmindenség teljességét, s egyúttal a lét szívét is.

Nos, hát te földrajztudós! Ha nem ismered fel e földgolyót úgy, hogy az egy fej százezernyi szájjal, s minden szájban százezernyi nyelvvel, melyek Allahot magasztalják, s helyette saját fejedet a természetfilozófusok mocsarába meríted, akkor gondolkozzál el azon, hogy mekkora hibát követsz el általa! Tudd meg, hogy

milyen mértékben érdemelsz ki egy szörnyű büntetést! Térj hát észhez, s emeld ki fejedet a mocsárból, majd mondd:

آمَنْتُ بِاللَّهِ الَّذِي يَدُهُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ

„Hiszek Allahban, Kinek kezében van minden dolog birtoklása.”

HUSZONHARMADIK ABLAK

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ

„Aki megteremtette az életet és a halált.” (67:2)

Az Úr hatalmának csodás művei között az élet a legfényesebb és legszebb dolog. Jelenlétének és egységének bizonyítékai közül ez a legerősebb és a legragyogóbb. Egyedüliségének tükrei között ez az, ami a legvilágosabban gyűjt össze mindent magában. Valójában az élet az Élő és örökké Létezőről – minden nevével és attribútumával együtt – ad egyedül hírt. Az élet ugyanis egy fénysugárhoz hasonlatos, egy gyógyitalhoz, melynek igen sok összetevője van. Ahogyan egy fénysugár hét fényt egyesít magában, e gyógyitalban is különféle alapanyagok vannak elkeverve. Az élet is egy olyan tény, mely sokféle körülményből tevődik össze. E tény néhány körülménye az érzékszerveken keresztül ad

hírt önmagától nekünk, azokon át kerülnek megkülönböztetésre. A legnagyobb részük azonban érzések formájában kerül észlelésre, s a pezsegve feltörő élet sugaraként nyilatkozik meg.

Továbbá az élet az ellátást, a könyörületet, a gondoskodást és a bölcsességet foglalja össze magában, melyek a világ irányításában átfogó érvényességgel bírnak. Mintha az élet azokat magával hozná, bárhol is jelenjen meg. Ha például az élet testet ölt, formát vesz fel, ezt a végtelenül bölcs név alatt teszi. Bölcsességgel rendezi el a helyét. Hasonlóképpen jelenik meg a bőkezű név is, szükség szerint rendezi be a szálláshelyet, s díszíti fel azt. S hasonló módon jelenik meg a könyörületes név, amikor megkönyörül, megtiszteli az életet a legkülönfélébb ajándékokkal, hogy azoknak tartósságot adjon, s azokat kiteljesítse.

Ugyanígy jelenik meg az adományozó név is. Elkészíti számunkra a testi-, lelki táplálékot, ahogyan az az élet fenntartásához és fejlődéséhez szükséges. S azt néha az élőlények testében tárolja. Ez azt jelenti tehát, hogy az életben a sokféle tulajdonság egymással egy égéspontban összeolvad, sőt egymással egy lesz. Más szavakkal az élet egyszerre tudás, hatalom, bölcsesség és

könyörület... S az élet a lényegire irányuló sűrítményében Allah egyedüliségének tükre, melyben az Úr e jelzői megjelennek. Ezen okra vezethető vissza, hogy az Úr az Ő szükségszerű létezésében, Ő, Aki az élet, s az életet birtokolja, az Élő, az örökké Létező, a maga teljességében teremtette meg az életet és annak összes formáját, s gondoskodik annak megjelenéséről és elterjedéséről is. Az élet szolgálatára hív minden dolgot, s körülötte összegyűjti azokat. Ugyanis nagy az élet feladata. Az Egyedülvaló tükrének lenni nem könnyű dolog, nem könnyű feladat.

Az élőlények, miként azokat folyamatosan szemünk előtt látjuk, s ahogyan számtalanul és határtalanul újra és újra megjelennek, s a szellem, eredetük és lényegük, mely eltölti őket amikor a nemlétből a jelenlétké lépnek, vagy helyesebben szólva küldetnek, ez mind az egyetlen Úr létezésének szükségszerűségét bizonyítja, Aki az élő, örökké létező, Akinek sérthetetlenek a jelzői és neveinek szépsége, miként a Nap sugarai nekünk megmutatkoznak. Egy ember, aki nem akarja ismerni, sem elismerni a Napot, tagadnia kell fényt is, mely a nappalt betölti. Egy embernek, aki az Egység Napját, Ki a jelenben és az öröklétben lévő élet, életet és

halált ad, nem akarja elismerni, ugyanúgy kell tagadnia a föld felszínét betöltő összes élőlény létezését is, sőt azok múltját és jövőjét is. Az ilyen embernek százszorosán is az állat szintje alá kell, hogy süllyedjen. Az ilyen lezuhan az élet fokozatáról s tudatlanná merevedik a belátás legkisebb fénye nélkül.

HUSZONNEGYEDIK ABLAK

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ
الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

„Rajta kívül nincsen más isten. Minden dolog megsemmisülésre van ítélve, kivéve az Ő arcát. Nála van az ítélet, s Hozzá tértek vissza.” (28:88)

A halál, mely oly egyértelmű, mint az élet, Allah uralmának egyik bizonyítéka. Az Ő egységének igen erőteljes tanúsága.

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ

„Aki megteremtette a halált és az életet.” (67:2)

E jelzésnek megfelelően a halál nem a semmi, nem a megsemmisülés, nem a pusztulás, nem az üresség, nem a lebontás, hanem a szolgálatból való elbocsájtás, egy másik helyre való áthelyezés, alakváltás, munka utáni pihenés, a test börtönéből való megszabadulás és az isteni elrendelés jól

elrendezett műve, miként azt az Első Levélben részletesen kifejtettük.

Miként a teremtmények és minden élőlény és a föld egész eleven felszíne a végtelenül bölcs Alkotó létezésének szükségszerűsége és egysége mellett tesz tanúságot, haláluk által ugyanúgy tanúsítják az egyetlen, élő és örökké létező Úr egységét. Mivel a Huszonkettedik Szóban már bizonyítottuk és elmagyaráztuk, hogy a halál Allah örökkévalóságának és egységének igen erős bizonyítéka, e témát átengedjük e Szónak, s csupán egy fontos észrevétellel szeretnénk e helyen kiegészíteni azt:

Ahogy az élőlények saját létezésük által a szükségszerűen létező létezésére is utalnak, ezen élőlények haláluk által ugyanúgy tanúsítják az egyetlen, élő és örökké létező Úr egységét. Például: A föld felszíne minden élet egységében és páratlanságában, rendezettsége által és a változások állandóságában jelzi Alkotóját. A halál pillanatában azonban – télen – az ember tekintetét eltereli annak fehér leple, mely e meghalt föld felszínét borítja, vagy pedig egy kitágult perspektívát mutat fel előtte: azon ékszer, mely minden részletében a hatalom egyik csodás műve az elmúlt tavaszok során a földet betöltötte, az

újonnan érkezett növényekkel és állatokkal megsejteti velünk és meggyőz bennünket azok eljövendő létezéséről, s ugyanúgy bizonyítja az egyetlen, élő és örökké létező Úr egységét és létének szükségszerűségét. Az ilyen nyilvánvaló tanúságtétel előtt az ember nem tehet mást, mint hogy ezt mondja: **„Hiszek** **آَمَنْتُ بِاللّٰهِ الْوَاحِدِ الْاَحَدِ** Allahban, az egyetlenben, a mindenütt jelenlévőben.”

Összefoglalva: **وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا**
„S feléleszti a földet annak halála után.” (30:50)

Ahogyan az élő föld ezen értelemnek megfelelően egyetlen tavasz alatt tesz tanúságot Alkotója mellett, elmúlásában is az Ő hatalmának csodás műveire irányítja a figyelmet, ahogyan ősszel az idő mindkettő szárnyán, a már elmúltan és az eljövendően meg van jelenítve. Egyetlen évszak helyén ezernyi évszakra mutat. Egyetlen csoda helyén csodás műveinek ezernyi példánya számára ad jelet. Minden egyes évszak eljövetelekor nem csupán az aktuális évszak győz meg bennünket. Hiszen a már a múlt irányába eltűntek azok külső ok-okozati tényezőikkel odalettek. Utánuk hozzájuk hasonló újak léptek a helyükre. Ez pedig azt jelenti, hogy a külső okok semmisnek

tekinthetők. Megmutatja, hogy a mindenható az Ő fenségében teremtette meg őket, bölcsességében az okokkal összekötötte azokat, s úgy küldte el őket hozzánk. A föld élő képei azonban, felsorakoztatva az eljövendőben, még ragyogóbb tanújelét adják ennek. Ugyanis újra és újra teremődnek a semmiből és a nemlétből, megérkeznek a jelenbe, ott a helyükre kerülnek, betöltik feladataikat, majd szolgálatuk alól felmentést kapnak.

Te megfeledkezett, aki bennragadtál a természetfilozófiában, mely téged lassan megfojtani fenyeget! Miként lehetne képes egy olyan dolog, melynek nincsen a múltba és a jövőbe kinyújtható keze, miként tudna az a földi élet dolgaiba bármilyen módon is beavatkozni? Hogyan avatkozhatnának be ebbe a természet és a véletlen, melyek éppolyan semmik, mint te magad? Ha meg akarod menteni magadat, akkor mondd: „Ha a természet szeretne valami is lenne ebben a folyamatban, akkor sem lehet több egy egyszerű regisztrációs könyvnél, melyet az isteni hatalom tölt ki. Ami pedig a véletlent jelenti, az nem más, mint a rejtett isteni bölcsesség leple, mely tudatlanságunkat eltakarja.” S lelj rá ezután az igazságra!

HUSZONÖTÖDIK ABLAK

Tudvalévő, hogy egy megformáltság bizonyságul szolgál megformálója számára. Egy alkotás szükségszerűen feltételezi alkotóját. Egy gyermek felveti édesapjának kérdését. Alárendelt nem elképzelhető felettes nélkül... Egy viszonszerűség mindezen fogalmi képződménye, melyben az egyik nem létezhet a másik nélkül, olyan példák, melyek megmutatják nekünk, hogy mindenben, melyből az egész világmindenség áll, s azok összességében egy szükségszerűség válik láthatóvá. S minden látható válaszadás egy cselekvésre mutat rá. S a teremtett világ összessége annak Teremtőjét jelzi. S az egész sokaságának és annak összetételének egy egysége van feltételként. S szükségszerűség, cselekedet, teremtés és egység nyilvánvalóan és szükségszerűen megkívánják e jelzők hordozóját, mely nem csupán lehetséges következmény, sokféle kibontakozás és alkotórészek összetétele, hanem szükségszerű előfeltétel, tényleges cselekvés és maga a Teremtő is.

S ha ez így van, akkor az összes meglévő lehetőség, az összes lehetséges válaszadás, minden teremtettség azok összes sokféleségében és összetettségében az egész világmindenségben tanúságot tesz a szükségszerűen létező léte mellett, Aki véghez viszi azt,

amit Ő szándékozik, minden dolog Teremtője mellett, Aki az egyetlen, mindenütt jelenlévő Úr.

Összefoglalva: Ahogyan az adott lehetőségekből a szükségszerűségekre lehet következtetni, melyeket azok előfeltételként bírnak, a reakcióból az akcióra, mely által az ki lett váltva, a sokaságból az egységre, melyből az kibontakozott, s miként az egy jelenléte bizonyosan a másik meglétét bizonyítja, úgy az efféle jelzők is, mint a teremtet világ teremtettsége, s annak fenntartástól való függősége, bizonyosan tanúságot tesznek annak megléte mellett, Akinak megfelel mindezen jelző, Aki azok alkotója és fenntartója. E jelzők léte azonban szükségszerű módon bizonyítja egyetlen Teremtő, egyetlen, végtelenül könyörületes Alkotó és Gondoskodó létét is. Ez pedig azt jelenti, hogy minden lét az ilyen jelzők sokaságának nyelvén, a szükségszerűen létező Uruk szép neveinek sokaságát bizonyítja. Ha pedig e tanúságok nem találunk elfogadásra, akkor a teremtmények sokféle tulajdonságát is tagadni kellene...

HUSZONHATODIK ABLAK³

Az újra és újra, minden dologban és a lét minden teremtményében megmutatkozó, érkező és távozó jóság és szépség csupán árnyéka annak, Akiben e jóság és szépség örök.

A folyam felszínén megcsillanó vízcseppek eltűnnek, s helyüket más cseppek veszik át, egy örök Nap sugarainak tükrei ők. A szépségnek, az idő folyamában sodródó teremtményeken megjelenő sugarai ugyanígy helyezik el rajtuk a meg nem szűnő szépség jeleit.

Továbbá, a lét szívében égő szeretet a halhatatlan szeretetre mutat. Mert valóban, ez egy arra utaló jelzés, hogy valami, ami egy fa lényegében nincs meg, természetszerűleg annak gyümölcsében sem lehet meg, egyszersmind egy útmutatás, hogy az emberi faj Allah iránti szeretetének valóságos lángja, mely a világfa érző gyümölcse, egyszerre az egész világmindenségben, még ha sokféle formában is, megtalálható. A lét szívében lévő valóságos szeretet és vonzódás ugyanilyen módon jelzi az örök szeretettet. Ezen felül, a szeretet, gondosko-

³ Ez az ablak nem mindenkihez szól. Azok érthetik meg egyedül, akik a szív és a szeretet útját járó rendhez akarnak tartozni.

dás, vonzódás, ahogyan lét legbelsejében sokféle formában megnyilvánul, felébreszti a szívet, hogy az egy örök igazság ereje általi vonzódás. Allah kegyeltjei közötti benső látással megáldottak, kik teremtményei között a legérzékenyebb és fénnel leginkább telített csoportot alkotják, támaszkodva saját szellemi észlelésükre és szemlélődésükre, Allah fensége kiteljesedett szépségének – mely felismerésre és szeretetre vágyik – megjelenésére vonatkozó tapasztalataik megegyezve, szintén az Ő szükségszerű létezését, fenségességének tökéletességét tanúsítja.

Továbbá, a tevékenységével a lét arcát és az Ő teremtményeit megszépítő toll nyilvánvalóan megmutatja nekünk neveinek szépségét annak, Akié ez az író toll. A szépség a lét arcában, a szeretet a világ szívében, a csodálat, melyet a világmindenség bensője áraszt, az isteni kegyelték szellemi látása és felfedezése, a kozmosz összességének díszé egy kedves, megvilágított ablakot nyit meg. Rajta keresztül mutatja meg a világ a felébredt szívnek és tisztán gondolkozó szellemeknek a fenségében kiteljesedett, a halhatatlan szeretettet, a meg nem szűnően imádottat, Akié az összes szép név.

Nos hát, te megfeledkezett, aki karjaiddal kétségbeesetten kalimpálsz a materializmus

sötétjén, képzeletednek homályán és nyomasztó kételyeiden át imbolyogva! Térj hát magadhoz! Emelkedj fel az emberi méltóság magaslatára! Vedd szemügyre e négy nyíláson (szeretet, szépség, lelkesedés és az isteni kegyeltek látása) keresztül Allah egységének szépségét, s jussál el a kiteljesedett hithez és váljál igaz, valóságos emberré!

HUSZONHETEDIK ABLAK

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

„Allah a megteremtője minden dolognak, s Ő az, Aki minden dologról gondoskodik.” (39:62)

Ha a világmindenség összes dolgára gondolunk, melyek első látásra okok és következményeinek tűnnek, akkor rájövünk arra, hogy a legtöbbet a latban nyomó okok sincsenek abban a helyzetben, hogy a legegyszerűbb következményeket is eredményezzék. Ez pedig azt jelenti, hogy az okok csupán egy fátyolt, egy leplet képeznek a szemünk előtt. Nem előtte keresendő az okozatok előidézője.

Például: Gondoljunk csak a számtalan csodálatraméltó alkotás között az emlékezőképességre, mely egy mustármagnál alig foglal el nagyobb helyet az emberi agyban, s mégis egy könyvtárnyi ismeretet, egy élet

történetét jól katalogizálva tudja tárolni magában.

Miféle okkal lehetne a hatalom e csodálatos alkotását összefüggésbe hozni? Talán az egyes agytekevénnyekben kell keresnünk? Vagy annak tudattalan kis sejtjeiben? Vagy az elektromágneses hullámok véletlenszerűségében? E csodálatos alkotás az Úr műve kell, hogy legyen, hogy a nagy Számonkérés Napján az ember minden tettének dokumentumát hiánytalanul maga olvashassa el kiterítve maga előtt. Az emberi emlékezőképességgel összehasonlíthatod a magvakat, ezen apró, koncentrált kis csodás dolgokat, s azt, ami ezekből végül létrejön! Mert akármilyen is legyen az általad szemlélt mű, vagy alkotás, az egy olyan művészi tárgy, hogy a megszokott, egyszerű okok – még ha azokat mind összeadhatnánk is – csupán saját gyengeségükről tennének tanúságot. El tudnád képzelni például a Napot, mint hatalmas, tudattal és hatalommal rendelkező okot, s így szólnál hozzá: „Létre tudsz-e hozni egy szúnyogot?”, mire az bizonyosan így válaszolna: „A Teremtő jóságának köszönhetően nagy mennyiségű sugaram, színem és forróságom van. Egy szúnyognak azonban szeme, hallása és élete van, melyekkel én nem rendelkezek, s aminek létrehozása nem áll az én hatalmamban.”

A csodálatos alkotások és díszek letaszítják az okokat trónjukról, s annak hatalmára mutatnak rá, Aki szükségszerűen létezik, Aki az okok okozója, s **وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ**
„Akihez minden dolog visszatér.” (11:123)

Mindannak az eredménye, célja és haszna, melyek okok által jöttek létre ugyanígy megmutatják egészen nyilvánvalóan, hogy egy szívélyes vendéglátó, könyörületes és bölcs Úr tevékenysége az okok fátyla mögött rejtőzik el. Ugyanis az okok, melyek nem rendelkeznek tudattal, nem követnek maguktól semmiféle célt. De azt látjuk ezzel szemben, hogy minden egyes a létezésbe helyezett teremtmény oly módon érkezik oda, hogy nem csupán egy, hanem sokféle célt, szándékot és hasznot követ. Ez azt jelenti, hogy egy szívélyes vendéglátó, könyörületes és bölcs Úr teremti és küldi őket újtukra. E hasznot létezésük céljává teszi. Például: Amikor megered az eső, nyilvánvaló, hogy a látszólagosan arra vezető okok mily messze vannak attól, hogy az élőlényekre is gondoljanak részvétellel. Tehát a végtelenül könyörületes Teremtő – Aki az élőlényeket is megteremtette, s akikről gondoskodik – isteni elrendelése, bölcsessége szerint ered meg az eső, küldetik az élőlények megsegítésére.

Az eső ezért áldásnak is szokták mondani. Mivel a könyörületesség és haszon nyomait bőségesen tartalmazza, az eső alakjában ölt testet az áldás, s cseppek formájában érkezik le. Továbbá, a minden teremtmény arcára rámosolygó feldíszített növények és állatok nyilvánvalóan tanúságot tesznek a fenséges Úr létezésének szükségszerűsége és egysége mellett, Aki láthatatlan fátylak mögött mutatja, ismerteti és szereteti meg Önmagát. Ez azt jelenti: a dolgok díszes kinézete és pompás minősége bizonyossággal mutatják be a megmutatkozás és önmagát megszerettetni kívánságát. Ami pedig ezen kívánságokat illeti, nyilvánvalóan tesznek tanúságot a fenséges Úr létezésének szükségszerűsége és egysége mellett, Aki a bizalmas és felismert Barát.

Összefoglalva: Mivel az okok kifejezetten egyszerűek, gyengék az okoknak tulajdonított eredmények ugyanakkor kimondottan értékesek és igényesen megalkottak, az okokat letaszítják létrehozói trónjukról. Ezen felül, az okok következményeinek haszna és célja lesöpri a tudatlan és élettelen okokat a szintérről, s átadja azokat a végtelenül bölcs Alkotónak. Ráadásul, az okok eredményeinek arcán lévő igényes kidolgozások és díszítések szintén egy végtelenül bölcs Alkotóra mutatnak, Aki saját hatalmát meg akarja

ismertetni a tudatos lényekkel, s azt kívánja, hogy felismerve őt megszeressék.

Te szerencsétlen, aki az ok-okozati összefüggéseken lógsz! E három fontos tényt mi mással tudnád megmagyarázni? Mivel győzted meg önmagadat? Ha van eszed, tépd szét az okok függönyét, s mondd: „*Vahdahu lá sarík lah.*” (Ő az egy, nincsenek társai) s szabadulj meg a határtalan képzelgéseidtől!

HUSZONNYOLCADIK ABLAK

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ

„S jeleihez tartozik az egek és a föld megteremtése és nyelveitek s színetek sokfélesége. Bizony jelek vannak ebben azok számára, akiknek tudás adatott.” (30:22)

A teremtetett világot szemlélve azt látjuk, hogy egy olyan isteni terv és rendezettség van benne, ami – a sejtektől kezdve az egész világig, mindenre kiterjed. A sejteket nézve megállapítjuk, hogy ezen apró részecskékben egy jelentős irányítás és vezetés van, az Egyetlen parancsa és törvénye szerint, Aki látja a test teljes egészét és összefüggését, s irányítja azt. Ahogyan a táplálék egy része a gyomorból továbbjutva zsírként raktározódik,

s szükség esetén felhasználódik, ugyanúgy szabályozódik a parányi kis sejtek működése is. A növényeket és az állatokat megfigyelve szintén magas fokú gondoskodást és irányítást láthatunk. A világmindenség hatalmas nagy oszlopait szemlélve, megfigyelhetjük azok fenséges mozgását pályájukon, s fontos feladatot teljesítő kisu-gárzásukat. A világmindenséget egészként szemlélve, felismerjük annak magasztos célok érdekében kialakított tökéletes rendjét, mintha egy szép szabályszerűséggel felépített palota, város vagy ország volna. Miként a Harminckettedik Szó első fejezetében már kifejtettük és bizonyítottuk, kezdve az egyes atomoktól egészen a bolygókig, egy tűnyi hely sem marad bármiféle részuralom számára. Az alkotórészek láthatatlanul is oly szoros kapcsolatban állnak egymással, hogy az, aki nem képes az összes bolygót szolgálatába állítani, s felügyelete alatt tartani, az uralmát egyetlen atomra sem erőltetheti rá. S ahhoz, hogy egyetlen atom valós ura lehessen valami, vagy valaki, az összes bolygó feletti uralommal is rendelkeznie kell. S miként azt a Harminckettedik Szó második fejezetében már bemutattuk és bizonyítottuk, az, aki vagy ami nincs abban a helyzetben, hogy megteremtse az eget arculatát, az egyetlen

ember arcvonásait, s identitását sem tudja létrehozni. Tehát, aki vagy ami nem ura az összes égnek, az emberi arc megkülönböztető jegyeit sem képes megformálni, holott minden ember e jegyet magán hordja.

Ekképpen tehát egy olyan ablakkal van dolgunk, mely akkora, mint az egész világmindenség. Ha kitekintünk rajta, szellemi látással felismerhetjük, hogy az ája:

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
وَكَيلٌ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

„Allah minden dolog Teremtője, s minden dolog elrendezője. Övé az egek és a föld összes kulcsa.”

(39: 62-63) nagy betűkkel fel van írva a lét könyvének lapjaira. Aki ezt nem látja, annak ezért vagy értelme nincs, vagy szíve. Vagy pedig egy emberi alakot felvett állat!

HUSZONKILENCEDIK ABLAK

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

„S nincs semmi olyan dolog, ami ne az Ő dicsőségét zengené.” (17:44)

Egyszer, egy tavaszi napon, egyedül, mély gondolatokba merülve útnak indultam. Amikor egy domb mellett elhaladtam, egy ragyogó sárga virágra lettem figyelmes.

Szülőföldemen, s más helyeken látott, hasonló virágokat idézte fel emlékezetemben, s szívemben a következő gondolat ébredt: Akinek a pecsétje, megformálása, dísze ez a virág, Annak egészen bizonyosan a föld összes virága is a pecsétje, megformálása és dísze. A pecsétek ezen elképzelése után ez a gondolat következett:

Van például egy levél, melyet egy pecsét zár le. A pecsét megmutatja, hogy kitől származik ez a levél. Ez a virág ugyanilyen módon pecsétje a Könyörületnek. Ez a domb, a legkülönfélébb díszekkel ellátva, annak a levele, Aki az azt beborító virágokat is megteremtette, s jelentéssel és értelemmel teli sorokkal írta tele. Továbbá ez a domb is egy pecsét. Ez a mező és táj a Könyörületes egyik levelének alakját vette fel. E gondolatok után a következő igazság bukkant fel a szívemben: Minden egyes dolog az Úr pecsétjeként arra hívja fel a figyelmet, hogy azok mind egy és ugyanazon Teremtőben nyugszanak. Ez bebizonyítja, hogy írójuk levelei azok. Ekképpen minden egyes dolog az isteni Egység ablaka és mindent annak a tulajdonának nyilvánít, Aki az uralmában és lényegében egyetlen. Ez azt jelenti, hogy minden egyes dologban, különösen minden élőlényben egy olyan páratlan ékszer és egy

olyan csodálatos megalkotottság van jelen, hogy az, Aki ily módon és oly sok jelentéssel tervezte, alkotta és formálta meg, minden dolgot meg tud teremteni, s hogy bizonyossággal Ő az, Aki minden dolgot megteremt. Ez azt jelenti, hogy az, aki nem képes minden dolog megteremtésére, egyetlen dolgot sem képes megteremteni.

Nos, hát te megfeledkezett! Nézd a lét orcáját! Minden létező sorait olvashatod, melyek az Egyetlen, egymásba fűzött levelei. Minden egyes levél az Egység számtalan pecsétjét viseli. Ki képes arra, hogy mindezen pecsét tanúságát megkérdőjelezze? Milyen hatalom tudná azokat semmibe venni, vagy eltüntetni? De ha a szíveddel hallgatod, nézed bármelyiket is, meg fogod hallani és látni: *„أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ* *„Tanúsítom, hogy Allahon kívül nincsenek istenek!”*

HARMINCADIK ABLAK

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا * كُلُّ شَيْءٍ
هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

„Ha kettejükben más istenek is lennének, mint Allah, bizony romlásnak indultak volna!” (21:22)
„Minden dolog pusztulásra van ítélve, kivéve az

Ő orcáját. Övé a döntés, s hozzá lesz a visszatérés.” (28:88)

Ez az ablak a szó (*kelam*) tudósainak (*mutakallimún* - teológusok) ablaka, melynek alapját a lehetséges (*imkan*) és a megteremtett lét (*hudúsz*), s egy olyan tan képezi, mely a szükségszerűen létező Allah bizonyításához vezető út. E témának részletes tárgyalását átengedjük az igazság kutatói tengernyi könyvének, mint amilyen például a *Mevakif magyarázatai*, a *Maqászid értelmezése*, s e helyen csupán egy-két olyan sugarat szeretnék bemutatni, mely a Korán kimeríthetetlen kincsestárából, ezen ablakon áthatolt be a lélekbe:

Egy parancsolási vagy egy hatalmi jogkörrel rendelkező tevékenységének jellemzője, hogy nem tűr semmiféle hatalommegosztást, bármiféle hatalmi részesedést elutasít, s mindenféle beavatkozást elhárít. Ha egy helység élén kettő előljáró létezne, akkor a felügyelt közösségük rendje és nyugalma felbomlana. Ha egy tartományban kettő kormányzó volna, akkor az a közigazgatási egység felfordulásba fulladna. Ha egy országban kettő uralkodó volna, a viszály fergetege söpörne végig alattvalóikon. Ha már egy árnyék halvány árnyéka is, a szálnalmas emberi uralkodás példája

sem tűr meg semmiféle hatalommegosztást, abban való részesedést, beavatkozást az egyazon szinten elhelyezkedők között, akkor el tudod képzelni, hogy e beavatkozás visszautasításának törvénye milyen mértékben érvényesül egy korlátlan hatalommal rendelkező, mindenható Uralkodó tevékenységében! Az isteni uralom legbizonyosabb és maradandó követelménye tehát az, hogy egyetlen (*vahdet*) és egyedüli (*faríd*) legyen. Nyilvánvaló és szilárd bizonyosságot ad erre az egész teremtet világ tökéletes rendje és összhangja. Kezdve egy szúnyog szárnyától egészen az égi lámpásokig egy olyan rendezettség van jelen, mely előtt az értelem csodálattal eltelve *Szubhánallah*-ot (Dicsőség Allahnak), *Masallah*-ot (Allah akarata) és *Barakallah*-ot (Megáldotta Allah) mond, s imádkozva földre borul. Ha valamiféle részesedésre törekvő előtt akárcsak egy villanásnyi lehetőség is adódna arra, hogy e rendszerbe beavatkozhasson, minden bizonnyal meg is próbálná azt. Miként a tiszteletreméltó ája kimondja

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا

„Ha kettejükben más istenek is lennének, mint Allah, bizony romlásnak indultak volna!” (21:22) a teremtet világ rendje megbomlana, s annak arculata alapvetően megváltozna. A pusztulás

jelei azonnal megmutatkoznának. Ehelyett az emberek tekintete, bármilyen sokáig is igyekeznének, hogy hibát találjanak,

فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ
كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

„Fordíts hát vissza még egyszer a tekintetedet, vajon találsz-e bármiféle rést az Ő teremtésében. Majd még egyszer fordítsd vissza a tekintetedet és tekinteted zavartan, elismervén vereségét tér vissza hozzád.” (67:3-4) belefárad a szemük, a bíráló értelmük, s ekként szólnak: „Hiábavaló volt az igyekezetem. Elfáradtam, s semmiféle hibát nem találtam.” Ez a közlés megmutatja, hogy az egész teremtett világ rendelkezései és rendezettsége tökéletes, s az Allah egysége és mindenütt jelenlévősége mellett tesz tanúságot.

Most pedig tárgyaljuk meg a teremtett lét (hudús)z) tanát! A *mutakallim* teológusok ezt állítják: „A világ, változásnak van alávetve. Minden, ami változik teremtve van (*hadís*)z). Minden teremtettnak, létrehozottnak kell, hogy legyen teremtője (*muhdisz*), a létbe szólítója. E teremtetett világnak tehát egy örökkévaló, kezdet nélküli (*qadím*) Teremtője kell, hogy legyen.”

Mi is állítjuk velük együtt: A világ valóban meg lett teremtve. Hiszen láthatjuk, amint minden évszázadban, sőt minden

egyes esztendőben, minden évszakban egy-egy világ letűnik, s egy másik foglalja el a helyét. Ez pedig azt jelenti, hogy kell, hogy legyen egy olyan, Kinek fensége mindenható, Aki e világot a semmiből teremtette meg; Aki minden évben, minden egyes évszakban, sőt minden egyes napon elvesz valamit, s helyette valami mást létrehoz, felfűzve azokat az idő kötelékére.

Teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a minden dolog felett hatalommal rendelkező Úr csodálatos uralma az, mely minden, önmagában egy múlandó, változó világként tekinthető tavasszal a semmiből jövő világokat megérkezteti, s eltávolítja, szemünk előtt a létbe hívja, s Aki a világot és a földet vendégei számára szálláshellyé alakította.

Most pedig a lehetséges lét (*imkan*) tanára térünk rá. A *mutakallim* teológusok ezt mondják ezzel kapcsolatban: A „lehetséges” azt jelenti, hogy mindkettő rész egymással egyensúlyban van, s ha a nemlét és a lét egyenlő, kell lennie egy erőnek, mely az egyiket előnyben részesíti, a létbe szólítja. Ugyanis: a lehetőségek egymást nem tudják a létbe hozni, sem azt önmaguktól elérni, hogy egy láncolatot alkossanak. Vagy: az sem lehetséges, hogy egyikük a másikat, vagy egymást kölcsönösen létrehozzák, előidézzék

vagy befolyásolják. Ezért kell lennie egy olyan erőnek, mely szükségszerűen van, mely mindezt létrehozza. Tizenkettő szilárd bizonyítékkal – Trón (*Arsi*) és Lajtorja (*Szülemmi*) néven ismertté vált – megcáfolták a láncreakció illetve körforgás elméletét, megmutatván annak lehetetlenségét, hogy egymást követve hozzák létre önmagukat dolgok. Az okok láncolatának elméletét megdöntve a szükségszerűen létező Úr létének tanát erősítették meg.

Velük együtt mi is kimondjuk, hogy az egymást követő okok láncolatának megszakadása helyett helyénvalóbb és egyszerűbb a minden dolog Teremtőjéhez tartozó pecsét jelét minden dologban megmutatni. A Korán áldásával minden egyes Ablak és az összes Szó ezen alapon nyugszik. Továbbá, a lehetséges lét tanításának álláspontjából végtelen távlatok nyílnak meg. Számtalan tekintetben mutatja meg annak a létét, Akinek szükségszerűen léteznie kell. Nem szorítkozik arra a – jogosan széles – útra, melyet a teológusok az okok sorának megszakadásával magyaráznak, hanem a behatárolatlan és megszámlálhatatlan utakon keresztül megnyitja az utat annak felismerése előtt, Akinek szükségszerűen léteznie kell. S ezt a következőképpen teszi:

Míg minden egyes dolog a létrejöttekor, tulajdonságainak megszerzésekor, s fennmaradásának tartama alatt számtalan lehetőség, út, irány között tanácstalan, azt látjuk, hogy létrejöttekor e számtalan irány közepette mégis egy meghatározott, rendezett utat követ. Minden tulajdonság lényege szerint nyeri el adott tulajdonságát, s a változásai is lényegével összhangban mennek véghez.

Mindez, tehát egy Meghatározó akarata által, egy Döntéshozó mozgatása által, s egy végtelenül bölcs Teremtő teremtése által történik meg, melynek következtében számtalan lehetőség közepette egyetlen szándék szerinti út valósul meg. Rendezett tulajdonságokkal ruházza fel, s határozott tartást kölcsönöz neki. Majd kiemeli elszigeteltségéből, s egy összetett test részévé teszi, mely által a lehetőségei sokasodnak. Ebben a testben ugyanis ezernyi formában létezhet. Ezen eredménytelen állapotok közepette egy eredményre vezető, sajátos állapotba fog kerülni, mely által valós és jelentős hasznót fog hozni, s feladatokat elvégezni. Ezt követően pedig e test egy másik test része lesz.

A lehetőségek még tovább fokozódnak. Ugyanis ezer formában megvalósulhat. Ezen állapotok révén fontos feladatokkal kerülhet kapcsolatba... Mindez egyre nagyobb

bizonyossággal mutatja meg egy végtelenül bölcs vezető és irányító szükségszerű létezését. Hírt ad arról, hogy a végtelenül bölcs legfelsőbb vezető parancsa által végzi feladatait. Mindezen összetételében a taggá váló testekre hasonlít, egy katonára, mely szakaszában, századában, ezredében, hadosztályában és hadseregében minden egyes egymáshoz kapcsolódó testek viszonyában célszerűséget mutat, s egy meghatározott szolgálatot lát el. A pupillában lévő sejt hasonló viszonyban áll a szemeddel és végzi el szolgálatát. De kapcsolatban áll fejeddel, s célirányosan végzi el feladatát, megbízatását. Ha csak egy hajszálnyit is téved, egészséged azonnal kárát látja annak. Tested artériáiban, vénáiban és izmaiban, sőt tested egész hadseregében meghatározott feladatot lát el és céltudatos magatartással bír. Ezernyi lehetőség közepette kapta e meghatározott magatartást egy végtelenül bölcs Alkotó elrendelése szerint.

Mindaz, ami a teremtet világban van, hasonlóképpen tesz tanúságot az egyetlen, szükségszerűen Létező mellett az által, hogy saját lényegi mivoltával és saját tulajdonságaival noha számos lehetőség útkereszteződése előtt áll, mégis egy meghatározott testet, egy célirányos formát és hasznos jellemzőket mutat fel. S ezért amikor

összetételre kerül sor, minden egyes összekapcsolódásban más és más nyelvvel hirdeti az Alkotóját. S a legnagyobb összetételekig ekképpen folytatódik, azon viszonyrendszerekben, melyekben feladatot végez és szolgálatot lát el. Ezt tekintve tehát tanúságot tesz a végtelenül bölcs Alkotó létezésének szükségszerűsége, az Ő döntési szabadsága és szabad akarata mellett. Ugyanis az, aki a dolgokat oly módon elhelyezi, hogy az egész összetételben célirányos kötődéseket valósít meg, nem lehet más, mint az összes viszonyrendszer Teremtője.

Minden egyes dolog tehát egy ezernyi nyelvvel bíró tanú az Ő számára. A szükségszerűen Létezőnek tehát, e lehetőségek tekintetében is a teremtet világ összes dolgán túl, azok tulajdonságai és összetételei is mind tanúságtevői.

Nos hát, te megfeledkezett! Mily süketnek és ostobának kell lennie annak, aki a létet betöltő tanúságok hangjait nem hallja meg.

HARMINCEGYEDIK ABLAK

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ * وَ فِي
الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

„Az embert annak legmegfelelőbb alakjában teremttük meg.” (95:4) „És akiknek szilárd bizonyosságuk van, azoknak jelek vannak a földön és saját magukban. Nem akartok hát látni?” (51:20-21)

Ez az ablak az emberre és a lelkére nyíló ablak. Ezen ablak részleteinek bemutatását átengedjük az igazság keresői írásainak, s az isteni kegyeltek lélekismeretének, s e helyen csupán néhány alapelvre szeretnénk felhívni a figyelmet, melyeket a Korán forrásából merítettünk:

Miként a Tizenegyedik Szóban már elmondtuk, az ember egy oly átfogó lény, hogy Allah az Ő összes nevét érzékelteti vele annak emberi lelkében. Ennek részletes bemutatása más Szavakban megtalálható, s csupán három pontban világítjuk meg ezt.

ELSŐ PONT: Az ember háromszoros tekintetben is tükre az isteni neveknek.

Első tekintet: Ahogyan az éjjeli sötétség megmutatja a fényt, ugyanúgy jeleníti meg az emberi gyengeség, tehetetlenség, kiszolgáltatottság, hiányosság és tévedés a

fenséges, mindenható Allah erejét, hatalmát, gazdagságát és könyörületességét is. Allah mindezen tulajdonsága számára az ember ily módon tükörként szolgál. S mivel határtalan tehetetlenségében és végtelen gyengeségében, s számtalan ellenségével szemben egy támaszpont után kutat, s lelkiismeretében folyton a szükségszerűen Létezőt keresi. Mivel határtalan nyomorúságában és végtelen szükségében számtalan céllal szemben kénytelen egy szilárd pontot megragadni, ahonnan segítségre számíthat, saját lelkiismeretében e tekintetben folytonosan a végtelenül gazdag és könyörületes Úr küszöbéhez járul, s esdekelve emeli fel a kezét Hozzá. Minden egyes lelkiismeretben tehát e támaszpontok tekintetében, a könyörületesség és mindenhatóság küszöbe előtt kettő kis ablak nyílik meg, melyek által Őt bármikor szemlélni lehet.

Második tekintet, mely a tükör-lét: Az ember megszerzett tudásával, vagyonával, látásával és hallásával, birtoklási igényével, hatalmi igényével, minden dologgal, melyet mintaként kapott arra szolgál, hogy tükre legyen az egész világmindenség Tulajdonosának uralma, hatalma, mindent észlelése, végtelen tudása számára. Mindezen dolognak tudatára ébred és hirdeti azt. Például: Ahogyan az ember hozzáértően

megépíti lakóházát, s azt berendezi és fenntartja, a világkastélyt ugyanúgy felépítette egy Építőmester, Aki azt tökéletesen ismeri, látja, építi és felügyeli...

Harmadik tekintet, mely tükör-lét szintén: Az ember tükörként szolgál az isteni nevek díszei számára, melyeket magán visel. Több mint hetven olyan isteni név van, melyek efféle díszként az emberen megjelennek, mely bizonyos mértékben már bemutatásra került a Harminckettedik Szó harmadik fejezetének bevezetésében. Például: Megteremtésekor az Alkotó és Teremtő, a legmegfelelőbb módon való létrejöttekor a Könyörületes és Irgalmas, szép és gondos ellátásakor a Bőkezű és Kegyes nevek válnak láthatóvá az ember összes testrészében, szerveiben, sejtjeiben, összetett és kifinomult érzékszerveiben és képességeiben, s a sokféle név sokféle díszét mutatja fel. Miként az isteni nevek között egy meghatározott hatalmas név is van, úgy e nevek díszei között is van egy meghatározott, hatalmas dísz. S ez az ember.

Ember, aki embernek ismered fel magad! Figyeld meg, tanulmányozd önmagad, különben olyan emberré válhatsz, aki az állattal, vagy az élettelen természettel lesz egyenlő!

MÁSODIK PONT: E pont Allah lényegi egységének nagy titkára mutat rá. A következőképpen:

Az emberi lélek-test kapcsolatban minden szerv és test egymás segítségére van: A lét parancsai (természeti törvények formájában), melyek Allah akaratának megjelenései, s az e parancsok közüli egyik törvény, a lélek, mely egy külső formát, testet öltött magára, s mely az Úr egyik virága, nem akadályozzák semmiben a szervek és sejtek működését, s azt sem, hogy az egyes szellemi hangokat észleljék, egymás szükségét felismerjék. A lélek számára a közeli és a távoli ugyanaz. Egyik tevékenység sem akadályozhatja a másikat. Ha úgy akarja, sok mindent tud tenni egyetlen egyért is. Ha akarja, a test minden egyes részét észlelheti, irányíthatja, vezetheti. Ha elnyerte a fénytulajdonságát, mely messzire elér, minden testrésszel képes együtt látni és hallani.

Ha a lélek, mely csupán egy törvény, ami Allahtól származik, a kicsinyített világként megjelenő emberi testre és szervekre ekképpen hat, a mindenható akarata és hatalma annak, Akinek szükségszerűen léteznie kell, végtelen sok tevékenység, hang, ima felett rendelkezik a világmindenségben, azaz a kitágult világban, s ez semmiképpen

sem eshet nehezére. Egy dolog nem akadályozhatja Őt egy másik dologban. Semmi sem akadályozhatja a fenséges Teremtőt, s semmi sem zavarhatja meg Őt. Látása és hallása átfog mindent. Közeli és távoli Előtte ugyanaz. Ha akarja, minden dolgot minden más dolog által láthat, hallhat, tudhat.

Harmadik pont: Az élet egy igen fontos lényeggel és jelentős feladattal rendelkezik. Mivel azonban e témát „Az életre nyíló ablak” valamint a Huszadik Levél Nyolcadik Szava részletesen tárgyalta, e helyen csupán a következőket emeljük ki:

Az egymásba mosódott díszek, melyek érzések formájában buzognak az életben, igen sok isteni névre, s az Ő lényegi tevékenységére mutatnak rá. Ragyogóan tükrözik vissza az isteni Lényeg működését. Mivel azonban az istenit nem ismerők számára még nem jött el az idő arra, hogy e mély igazságot e helyen elmagyarázzuk, e kaput nem nyitjuk meg.

HARMINCKETTEDIK ABLAK

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ

„Ő az, Aki elküldte az Ő küldöttét az útmutatással és az Igazság vallásával, hogy győzelemre vigye azt az összes többi vallással szemben. Allah elégséges tanú.” (48:28) „Mondd: Ti emberek! Én Allah küldötte vagyok valamennyiőtökhöz, annak a küldötte, Akié az egek és a föld uralma.” (7:158)

Ez az ablak Mohamed Prófétára (ص) nyíló ablak, aki a Prófétaság egének Napja, sőt a Napok Napja. Mivel ezen igen nagy és felettébb fénnyel teli ablak a Harmincegyedik Szóban, a Tizenkilencedik Szóban lévő Mennyei Utazással kapcsolatban, s a Tizenkilencedik Levélben, tizenkilenc jelzéssel oly ragyogóan és világosan lett mutatva, a fenti helyek felkeresésére irányítjuk az olvasót, különösen ez utóbbi Levél tizenkilencedik jelzésére. Mindezt e helyen a következőkkel egészítjük ki:

Mohamed személyisége (ص), mely Allah egységének szóvivő tanúsága, a Prófétaság és az isteni kegyeltség által tanúsítja egész életével, testével és lelkével Allah egységét az Ő hatalmában, s hirdeti azt. Allah felismerésére egy olyan széles és világos ablakot nyitott, mint amilyen az iszlám világ. Az igazság olyan keresői, mint Imam Ghazáli, Imam Rabbáni, Muhyi d-Dín al-Arabí, Abdul Qádir Geyláni tekintettek ki ezen ablakon, s nyitották meg azt mások számára is. Létezik-e olyan függöny, mellyel azt be lehetne sötétíteni? S vajon értelmesnek lehetne-e azt nevezni, aki ahelyett, hogy ezen ablakon kitekint, még vádaskodik is? Mondd meg te magad!

HARMINCHARMADIK ABLAK

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ
يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا قِيمًا * الر كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ
لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

„Dicsőség Allahnak, Aki leküldte szolgájának az Írást, s amibe semmi ferdeséget nem tett. Az Igazat...” (18:1) „Elif, Lám, Rá. Egy könyv, melyet leküldtünk neked, hogy az embereket kivezessed a sötétségből a fényre.” (14:1)

Képzeld csak el, hogy a Korán tengerére nyíló összes eddigi ablak csupán annak néhány cseppje. Ennek alapján arról is lehet fogalmad, hogy a Koránban milyen sok életelixír van az isteni egység sugaraiból. Még ha a Koránt, mely ezen összes ablak kútja, forrása és eredete, csupán általánosan, s laikus módon olvasgatjuk, akkor is egy felettébb ragyogó és fénnel teli, tágas ablak nyílik meg előttünk. Ezen ablak részletesebb leírását átengedjük a Huszonötödik Szónak, valamint a Tizenkilencedik Levél tizennyolcadik jelének. A fenséges Úrhoz, könyörületének trónja elé járulva áhítatosan így szólunk:

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا * رَبَّنَا لَا
تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا * رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ
أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ * وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

„Urunk, be büntess bennünket, ha feledékenyek voltunk vagy hibát követtünk el.” (2:286) „Urunk, ne engedd, hogy elcsatangoljon a szívünk, miután azt az igaz útra vezetted.” (3:8) „Urunk, fogadd el ezt tőlünk. Mert bizony, Te vagy az, Aki mindent hall és mindenről tudomása van.” (2:127) „Ne fordulj el tőlünk, mert Te vagy az, Aki mindig felénk fordul, a végtelenül könyörületes.” (2:128)

KIEGÉSZÍTŐ GONDOLATOK

E Harmincharmadik Levél, melynek harminchárom ablaka van – ha Allah is úgy akarja – a hithez vezeti mindazt, akinek eddig nem volt hite. Akinek gyenge volt a hite, azt megerősíti. Akinek pedig erős a hite, de azt inkább megszokásból, követésből (*taqlíd*) gyakorolja, igaz, valóságos hithez juttatja el. S akinek valóságos a hite, széles utat nyit meg előtte. Mert akinek a hite messzire nyúlik, azt még fényesebb, még csodálatosabb látványban részesíti, hogy az isteni felismerésben – a valóságos kiteljesedés alapja és forrása – még jobban előrehaladjon. Éppen ezért nem mondhatod: „Egy ablak elegendő nekem, nincsen szükségem többre.” Ugyanis miután az értelmed is megelégedett, s részét megkapta, a szíved is követelni fogja azt. S lelked is követeli a maga részét. Sőt, képzeleted is követelni fogja e fényből való részesedését. Minden egyes ablak ezért jár más és más előnnyel.

A Mennyei Utazás (Mi'rádzs) részben a közvetlenül megszólított a hívő volt, s a hitetlen csupán a hallgató szerepét kapta. E helyen azonban a tagadóhoz szólunk, s most a hívőnek kell hallgatnia. Olvasásánál ezt figyelembe kell venni.

Bizonyos körülmények miatt sajnos gyorsan lett megírva ez a Levél, s kézirat formájában minden bizonnyal hiányosnak és nehezen érthetőnek tűnhet majd. Ezért arra kérem a testvéreket, hogy legyenek elnézőek velem, s végezzék el a megfelelő javításokat benne, amennyire ez lehetséges. S nézzék el e hiányosságokat nekem.

وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْمَلَامُ عَلَى
مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً
لِلْعَالَمِينَ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ آمِينَ

„Béke azokkal, akik az útmutatást követik, s megintés azoknak, akik a vágyaikat.”

„Dicsőség Neked! Nincs más tudásunk, mint az, amire Te megtanítottál bennünket. Mert Te vagy a végtelenül bölcs, a mindentudó.” (2:32)

„Allahumma! Ajándékozd meg áldásoddal és békéddel azt, akit könyörületedből a világokhoz küldtél, a családját, s társait, adj nekik békét. Ámin.”

*E Harmincharmadik Levél, melynek
harminchárom ablaka van – ha Allah is
úgy akarja – a hithez vezeti mindazt,
akinek eddig nem volt hite. Akinek
gyenge volt a hite, azt megerősíti.
Akinek pedig erős a hite, de azt inkább
megszokásból, követésből (taqlíd)
gyakorolja, igaz, valóságos hithez
juttatja el. S akinek valóságos a hite,
széles utat nyit meg előtte. Mert akinek
a hite messzire nyúlik, azt még
fényesebb, még csodálatosabb
látványban részesíti, hogy az isteni
felismerésben – a valóságos kiteljesedés
alapja és forrása – még jobban
előrehaladjon.*